

GŁOS NARODU

NR. 345. — ROK XXXIV.

PONIEDZIAŁEK

19. GRUDNIA 1927.

 REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA: KRAKÓW, ULICA SW. KRZYŻA L. 11.
 KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055. — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKÓW: 401.099.

Przedpłata wynosi: . .	W Krakowie:		Na całym obsz. Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Za granicą	Przedpłata znizona dla nauczycielstwa ludowego
	z odnośzeniem	bez odnośzenia			
Miesięcznie:	5.00 zł.	4.50 zł.	5.00 zł.	8.50 zł.	4.50 zł.

TELEFONY: REDAKCJA NR. 190. — ADMINISTRACJA NR. 3344. — DRUKARNIA NR. 3344 i 4406.

Komu zależy na oszczędzeniu dużo pieniędzy?!

przy zapotrzebowaniu OBUWIA, ten niech się zwróci do firmy

WOJCIECH KAPERA

 W KRAKOWIE, ULICA SW. TOMASZA 29.
 i ULICA SŁAWKOWSKA 24.

gdzie się przekonano o wielkim wyborze przeważnie własnego wyrobu obuwia. — Niech każdy porówna ceny między wyrobami własnej produkcji a fabrycznymi, a znajdzie wielką różnicę tak w cenie jak i gatunku a to wyłącznie dla własnego dobra. — Dla zakładów dobroczynnych opust.

Na Święta! Żądajcie wszędzie najlepsze Na Święta!

PIWA

jasne — ciemne — dubeltowe i porter

1506

Zjednoczonych Browarów Warszawskich

Haberbusch & Schiele S. A.

 Jeneralny przedstawiciel na zachod. Małopolskę **Karol Szczepański** Jeneralny przedstawiciel na zachod. Małopolskę

Kraków-Podgórze, ul. Przemysłowa L. 12. Telef. 3098. Sklep firmowy ul. Jagiellońska L. 8.

Zawstydzające wezwanie.

Organ krakowskich syjonistów zapytuje dziś „Województwo krakowskie i Dyrekcję policji, czy nadal zamierzają tolerować propagandę „Głosu Narodu“, pozostającą w jaskrawej kolizji z par. 302 kodeksu karnego, zabraniającego podburzania jednej części ludności przeciw drugiej“. „Nowy Dziennik“ „żywi nadzieję, że powołane ku temu władze położą kres zbrodniczej propagandzie“, występującej z „pogromowemi teorjami o wypieraniu żydów“. Sama chęć wypierania — zapewnia „N. Dziennik“ — prowadzi bezpośrednio do pogromu.

Nie zamierzamy z żydowskim piśmie polemizować na temat naszego prawa do obrony polskiego i chrześcijańskiego charakteru miast i na temat słuszności walki z żydowską ekspansją w nasze życie gospodarcze i intelektualne. W naszej trosce o dobro państwa i narodu nie możemy oczywiście spotkać się ze współdziałaniem żydów, zbyt już silnych i rozzuchwalonych by zechcieli bez walki podporządkować się interesowi naszego państwa. Ich ataki i obelgi pod adresem redaktora „Głosu Narodu“ zbyt małe mają znaczenie, by przynieść mu zaszczyt jakikolwiek. Spełniamy nasz patriotyczny obowiązek bez patosu i przyjmujemy napaść pism żydowskich bez zainteresowania.

Jednak apel „Nowego Dziennika“ do władz polskich trochę nas zaskoczył i zawstydził. Nie dlatego, jakobyśmy mieli wątpliwość co do stanowiska władz, ale ponieważ odkrywa nam on nastrój żydostwa w chwili obecnej, z którego niezupełnie zdawaliśmy sobie sprawę. Nie przypuszczaliśmy, by mieli odwagę w takim tonie przemawiać do polskich władz i wzywać je do stłumienia głosu patriotycznej troski o państwo, do zduszenia nawet tego słabego protestu, jaki jeszcze się podnosi przeciw wzbierającej fali judeizacji naszych miast i naszego gospodarstwa. Przecież jeśli kto,

to rząd powołany jest do zapewnienia naszemu państwu polskiego charakteru we wszystkich jego funkcjach i dziedzinach życia i przeciw temu państwem rządzą bądźco bądź Polacy, z których politycznymi posunięciami możemy się nie godzić, ale którym polskiej duszy i polskiej dumy narodowej nie myślimy odmawiać. Jakże wzrosły w ostatnich czasach żydowskie apetyty i nadzieje i jak wysoko sięgają teraz ich cele, jeśli mogą dumnie żądać od polskich władz, by usuwały z ich drogi zachwalców. Nie godzących się jeszcze z realizowaniem Judeo-Polski na polskiej ziemi. Zwracaliśmy niedawno uwagę na butny list klubu żydowskiego do premiera Polski, wyliczający mu zaniedbania, jakich się dopuścił wobec żydowskiej mniejszości. Zdaje nam się — i wyrażamy to z radością — że premier na tę zachwałłość odpowiedział milczeniem wzgardy. Czytamy niemal codziennie, że w Wilnie, w Białymstoku, w Łodzi, w różnych mniejszych miastach żydzi wprowadzają żargon do rad miejskich lub Kas chorych, że domagają się urzędowania magistratów po żydowsku, lub — jak onegdaj w Sosnowcu — atakują czynnie lokale chrześcijańskich kupców. Wolno nam było przynajmniej przeciw tym żądaniom protestować i uświadamiać społeczeństwo o tem, co mu grozi. Dziś organ żydowski ośmiela się wzywać polskie władze, by zakazały protestów, uświadamiania społeczeństwa i szukania wyjścia z sytuacji coraz groźniejszej. Mamy milczeć i bez szemrania przyjmować nakładane jarzmo! Sama chęć wypierania żydów celem zmniejszenia ich przerażającej liczby w państwie, jest myślą „pogromową“ i zbrodniczą. Powtarzamy — apel ten tak ubliża naszym władzom i tak obraża naszą dumę narodową, że czujemy głęboki wstyd, iż sytuacja obecna umożliwiła żydom występować głośno z takim żądaniem. Za czasów austriackich nie mieliby

Brückner przy swoim organie Riegerowskim.

Przy żadnym innym kupnie nie wchodzi tak dalece w grę kwestja zaufania, jak przy kupnie organów. — Dlatego proszę zamiawiać organy tylko w nowoczesnie urządzonej i największej fabryce organów w Europie tj. w firmie

BRACI RIEGER w Karniowie (Jägerndorf).

Jestto firma światowej sławy, która w przeciągu 54 lat dostarczyła do wszystkich Państw kulturalnych świata, przeszło 2290 organów. — Firma sprowadza corocznie przeciętnie za 93.000 zł. surowców z Polski t. j. blachy cynkowej drzewa dębowego i sosnowego, oraz węgla.

Niedawno dostarczyliśmy organy do kościoła św. Józefa w Przemyslu o 38 dźwięcznych głosach, do kościoła parafjalnego w Janowie — Katowicach o 75 dźwięcznych głosach i t. d. W robocie mamy organy do kościoła Najśw. Serca Jezusa w Krakowie o 33 dźwięcznych głosach, do kościoła parafjalnego w Zakopanem o 33 dźwięcznych głosach i t. d. i t. d.

DYWANY WELNIANE

Do kościołów, pokoi, kancelaryj i t. p.

Chodniki pluszowe — welniane, ceratowe i sznurkowe.

CHODNIKI KOKOSOWE

najtrwalsze i najhygieniczniejsze do biur, na korytarze i na schody

Kapy na łóżka Firanki, Portjery
LINOLEUM KORKOWE

najpraktyczniejsze do wykładania podłóg

Dywany i Chodniki z prawdziwego Linoleum

do nabycia po oryginalnych cenach fabrycznych i w wielkim wyborze w firmie

PRZEMYSŁ LINOLEUM, Kraków, Rynek L. 10.
filja **BIELSKO, Wzgórze 20.**

Tkaniny welniane, jedwabne i bawełniane, bieliznę stołową i damską oraz trykotaże poleca

Marja Prauß

Kraków, Rynek główny 7.

1478

 Spirytus monoeciowy podwójnie czyszczony litr: zł 11.80
 Likery i Wódki różnorodnie wystaje „ 10.00
 Nalewki Balsa doskonałe „ 13.00
 Wina owocowe Makowskiego z Rzeszawy „ 3.00
 Miód Wóciłkiewiczza wystaje „ 2.70
 Migdały, Orzechy, Rodzenki, Bakalie, Czekolady,
 Mąka węgierska luksusowa, Mak wyborowy —
 w handlu **JÓZEFA LITAWSKIEGO**
 Kraków, pl. Szczepański 1. 1529

takiej odwagi. I nie mają jej dzisiaj nigdzie poza granicami Polski.

Pisze „Nowy Dziennik“ przy końcu swego artykułu, że „wypieranie prowadzi do pogromów, a nie do emigracji“. My wiemy jednak, że Wielkopolska wyparła żydów bez uciekania się do pogromów i że także po wyborach do Dumy w roku 1912 Królestwo Polskie szybko zaczęło pozbywać się żydów,

dzięki bojkotowi i dopiero wojna proces ten przerwała. Żydzi byli w ciągu wieków nieraz wypierani z krajów gospodarczo i politycznie silniejszych i szli tam, gdzie otwierała się na ich przyjęcie słabość lub głupota. Sądzimy, że Polska dzisiejsza jest dość mądrą i silną, by uwolnić się od nadwyżki żydów, zbyt licznej dla niej i szkodliwej.

Jan Matyasik.

O czym piszą inni?..

Jak ulepszyć władzę Prezydenta?

Związek Naprawy Rzeczypospolitej wysunął nareszcie jeden trochę konkretny projekt, mianowicie wprowadzenie systemu rządów prezydenckich. Projekt ten został bardzo ostro skrytykowany przez p. Niedziałkowskiego w „Robotniku”. Oświadczył on, że system ten daje ujemne wyniki. W kilku krajach Ameryki Południowej trwa nieustannie wojna domowa, w Stanach Zjednoczonych prezydenta mianują komitety partyjne, a partyjniczo jest niesłychanie rozwinięte. Wobec tego zniszczenie demokracji parlamentarnej byłoby, jak pisze pan Niedziałkowski, odebraniem Polsce szans normalnego rozwoju.

„Zagadnienie stoi tak: czy Polska ma przejść przez katastrofę i gwałtowne walki wewnętrzne, czy też walki mają być sprowadzone do kampanii wyborczych? Odpowiedź na to pytanie rozstrzyga o bardzo wielu rzeczach, Program Związku Naprawy decyduje — niezależnie od woli autorów — na stronę „rozwoju poprzez katastrofę”. Wolno wątpić, czy Polska wyjdzie na tem dobrze...”

Streszczając artykuł p. Niedziałkowskiego „Kur. Warszawski” przypomina, że już na długo przed przewrotem majowym wypowiadano tu i ówdzie poglądy, że należy iść za wzorami amerykańskimi.

„Co prawda, to przytaczane wówczas argumenty nie wydawały się ani dobrze dobrane, ani solidne, zanadto zaś technologicznym eksperymentem. Należy bowiem pamiętać, że system amerykański nigdzie w Europie nie ma zwolenników przeszczerpania, że wszędzie, a jednomyślnie, jest uważany za twór czysto lokalny, przystosowany do warunków i potrzeb, nie posiadających analogii w krajach starego kontynentu”.

Jedynie dzięki swym bogactwom i ogromowi mogą Stany Zjednoczone odgrywać decydującą rolę w świecie, mimo, że system rządów prezydenckich wcale nie gwarantuje np. ciągłości polityki zagranicznej. Wilson był entuzjastycznym zwolennikiem i twórcą Ligi Narodów, ale po jego ustąpieniu Stany wogóle do Ligi Narodów nie weszły.

Upadek rządów socjalistycznych nad Bałtykiem.

„Dziennik Wileński” zwraca uwagę na przesilenia gabinetowe w państwach bałtyckich. W Rydze upadł lewicowy, filozoficki rząd Skujenieka-Cielensa, który zawarł traktat z Rosją. Nowy gabinet będzie zdaniem „Dz. Wileńskiego” miał za zadanie przede wszystkim wypowiedzenie tego traktatu.

„Należy zwrócić uwagę, że niemal równocześnie upadły gabinety estoński i fiński. Po gabinetach lewicowym Tomonta, do steru rządów w Estonii doszedł rząd, na którego czele stanął przedstawiciel partii narodowej Tõnison. W Finlandii prezydent republiki Relander powierzył misję utworzenia nowego gabinetu przedstawicielowi partii prawicowej agrarjuszowi dr. Suniöla.

Jeżeli do tego dodamy, że w Litwie rządzi rząd tautininków (narodowców) będący mieli wzdłuż całego Bałtyku północnego wzrost fali narodowej, która zepchnęła międzynarodówkę socjalistyczną do właściwego łożyska”.

Bloki żydowskie i „Wielki Wazałdyn”.

Według „N. Dziennika” „Aguda” zawarła sojusz z Pryluckim i do bloku mniejszości narodowych nie wejdzie. Sen. Mendelsohn usprawiedliwia to tem, że postawie wybrani z bloku, uznanego przez rząd za antypaństwowy, nie mogliby nie dla żydów uzyskać. Na wyjaśnienia zaopatruje „N. Dziennik” następującą uwagę:

„Straszak sanacji przeciw coś pomógł”.

Nietyle „straszak”, ile różne ustępstwa i bardzo grzeczne stanowisko „sanacji” wobec żydów. Jej prasa jakby nie dostrzegając niebezpieczeństwa żydowskiego w Polsce. Bierze też w obronę żydów zagranicą. Np. „Dziennik Lwowski” oburza się na artykuł „Głosu Narodu” o zajęciach w Wielkim Wazałdynie, przyczem twierdzi:

„P. Matyasik całkowicie solidaryzuje się z rumuńskimi chuliganami”.

Kłamstwo nie poparte oczywiście żadnym cytatem, bo „Głos Narodu” formę rumuńskiego antysemityzmu stanowczo potępia.

Ciepłe pończochy damskie gładkie i deseniowe od 2.20 wwyż 1486

poleca:

Zofja Aksakowa Kraków, ulica Wiślna L. 4

Wybory jeszcze przed świętami!

O czym muszą być publicznie powiedzione wszystkie ugrupowania polityczne. Jak również wszystkie rodziny obywateli i obywateli. Każdy wyborca ze swej strony obowiązany jest po głębokim namyśle osobiście wyboru dokonać, bo wybory te przyniosą korzyści nie tylko jednostkom, ale całemu społeczeństwu, a zwłaszcza tym, którzy są stale zamieszkalni w Województwie Krakowskim, bo oni są najbliższą urną

wyborczą. — Ponieważ każdy z obywateli będzie musiał głosować przed Świętami, więc niech wybór wszystkich, którym dobro własne i bliźnich leży na sercu pańie przy zakupnie obuwia przed Świętami na znaną firmę Wojciecha K A P E R Y, w Krakowie, magazyn obuwia przy ul. Sławkowskiej 24 i św. Tomasza L. 29, który posiada wielki wybór i ceny bardzo niskie. 1504.

Podarki gwiazdkowe i okolicznościowe!!

Srebro, — platery, — brzozy, — zastawy stołowe 1422

Magazyn fabryczny

M. JARRA Kraków, Sukiennice 1. (od strony pomnika Mickiewicza).

Przegląd religijny.

Zalamywanie się podstaw kultury. — Podstawy nieprzemijające cywilizacji. — Prawo a katolicyzm. — List z Meksyku.

Ogólnie mówi się o powojennym chaosie, o zachwianiu podstawowych nawet pojęć cywilizacyjnych i moralnych, o grożącej jakiejś katastrofie, w której zginie wszystko, co było dotąd, a z której wyjdzie nowa postać świata. Niewątpliwie jest w społeczeństwie ludzkim w obecnym czasie wiele tendencji destrukcyjnych; wiele prawd uległo po wojnie zakwestjonowaniu. Znosi się na wiele przemian, dziś nam nawet z ogólnych konturów nieznanych.

Nie należy myśleć, by Kościół chciał konserwować dotychczasowe formy życia i współżycia, by się miał przeciwstawić przemianom, których wymagają warunki i potrzeby. Owszem jak historia uczy, zawsze współdziałał w kierunku postępu i reform, błogosławił wszystkie poczynania zwrócone ku dobru ludzkości.

Ale tem silniej bronił zawsze pewnych stałych prawd, pewnych wartości przed atakami, głosząc zasadę, że, jak człowiek i jego natura po wszystkie wieki i mimo wszelkich przemian politycznych, społecznych i kulturalnych pozostają w istocie swej niezmiennymi, tak też i całe życie ludzkie musi być przy wszystkich swoich fluktuacjach oparte o pewne nieprzemijające, niezmiennie prawdy i wartości. Uwykułkaniu tych prawd w dziedzinie nauki prawa poświęcił niemiecki „Kathol. Akademikerverband” (organizacja katolickiej inteligencji) cykl wykładów w mieście Bonn.

Słusznie bowiem w swoim inauguracyjnym wykładzie zaznaczył Dr Rust (Kolonja), że „istnieje dziś niebezpieczeństwo poważne, iż z ogólnym zalamywaniem się kultury zginie wogóle poczucie prawa”. To niebezpieczeństwo, zauważone wszędzie, we wszystkich społeczeństwach, nakłada na naukowe koła prawnicze obowiązek szczególnej czujności i szczególnej bezstronności w stosunku do dokonywujących się w świecie przemian.

A religia? A katolicyzm? Jakież jest jego stanowisko wobec ewolucji pojęć prawnych?

Na te właśnie pytania odpowiedział w Bonn Ks. Dr Scharnagl, prof. monachijskiego uniwersytetu.

Wyszedłszy z początków każdego prawa, które u wszystkich ludów łączy się z bóstwem, z religią, dał pogląd na historyczny proces ewolucji, stosunku prawa do religii. Okres, na który my patrzymy, można nazwać okresem „sekularyzacji”, czyli zewiecczenia prawa. Ujawnia się ono w dziedzinie prawa małżeńskiego jako sprowadzenie małżeństwa do rzędu zwyczajnego kontraktu, — w prawie karnem jako usunięcie chrześcijańskiego pojęcia winy i kary, — w prawie konstytucyjnym jako dążność do zupełnego wyzwolenia państwa od stosunków z religią i religijną moralnością.

Wszystko to grozi najgorszymi niebezpieczeństwami dla ludzkości. Należy wrócić do właściwej podstawy każdego prawa, do — moralności, do religii; taką jest tendencja katolickiego ujęcia prawa.

Albowiem — mówił Ks. Scharnagl — istnieje naturalne prawo naturalne, które pozwala na sąd o każdym czynie ludzkim, i istnieje niezależnie od wszelkiego pozytywnego prawa. Prawo to naturalne ma swój początek w woli Boga i w porządku, który On światu przeznaczył. Stanowi więc część systemu moralnych obowiązków, które są złączone z naturą ludzką. Zadaniem prawa pozytywnego jest określać je i dostosowywać do życia przy pomocy szczególnych postanowień.

Z tego wynika, że zabezpieczeniem prawa pozytywnego przed chaosem, przed zalamywaniem się w sprzecznościach, jest oparcie go o prawo naturalne, o jego zasady i jego instytucje. Wszystko inne jest budową na piasku.

„Osservatore Romano” podał niedawno list pewnego księdza meksykańskiego, który swemu biskupowi hawajczemu na wygnaniu w Texas przedstawił trudności swojej duszpasterkiej pracy. Biskup przesłał list amerykańskiej „National Catholic Welfare Conference”, a stąd dostał się list na łamy organu watykańskiego.

„Od szeregu miesięcy — pisze dzielny kapłan — odwiedzam wiejskie powiaty Meksyku i w poszczególnych miejscowościach zatrzymuję się od 2 do 3 dni. Na wsi spotykam się z mniejszą depresją ludności, niż w miastach, ale wszędzie stwierdzam niezmiennie i niemięte przywiązanie do Kościoła i pragnienie nabożeństwa. Ochrzciliśmy pewną małą liczbę dzieci. To dowodzi, że duszpasterze odpowiadają wioski pomimo znacznych odległości i wielkich trudności. Tosamo dotyczy ślubów. Co do chorych, to nie zawsze udaje się zapewnić im religijne pociechy, niektórzy umierają bez Sakramentów świętych”.

Następnie w rzetelnym słowach podnosi meksykański kapłan serdeczny stosunek ludu do tych nielicznych księży, którzy jeszcze mogą pokryjomi wśród niego pracować. Przyjmowani są z zapalem, ukrywani znakomicie przed okiem władz; lud wykazuje w tym względzie przedziwną pomysłowość. Ponieważ księża pozabawieni są środków utrzymania, lud oddaje im wszystko, co im potrzebne. Przyjmują tylko środki żywności, lecz nie pieniądze.

Swoją raport kończy ksiądz meksykański: „Mojem zdaniem należy opiekę rozszerzyć raczej nad tymi, którzy Kościół opuścili, a nie nad tymi pobożnymi, którzy pod obuchem przesładowania pomogli jeszcze swoją pierwotną gorliwość... Tamci nie są źli; są tylko zbalamuceni”.

Do tego wruszającego dokumentu gorliwości kapłańskiej i przywiązania do ludu dodaje „Osservatore Romano”, że rząd meksykański skazał autora na śmierć, do władz powiatowych rozesłał odpowiednie rozkazy wraz z fotografią „buntownika”.

Oto — co znaczy socjalistyczne hasło: „religia jest rzeczą prywatną...” Pan Calles okazał się równie, jak bolszewicy, pojętym uczniem Marksa, który orzekł, że „religia jest opium dla ludu”.

Socjaliści na żołdzie Moskwy.

Podaliśmy wczoraj w dziale telegraficznym wiadomość o aferze socjalistycznej w Paryżu. Dotąd niema jeszcze szczegółowych wiadomości w tej sprawie; przyjdą w dniach najbliższych. Na podstawie zaś dotychczasowych informacji afery przedstawia się w sposób następujący:

Jeden z socjalistycznych radców gminnych i arwza zostawił przez zapomnienie w aucie szereg dokumentów, stwierdzających ściśle stosunki pewnych socjalistycznych działaczy z Moskwą. Dokumenty wręczono policji, która je odfotografowała.

Wynika z nich, że t. zw. lewe skrzydło socjalistycznej partii, prowadzone przez p. Maurin brało pieniądze od Kominternu bolszewickiego na agitację wśród wojska, młodzieży i w łonie partii socjalistycznej. Sumy dane przez Moskwę mają wynosić paręset tysięcy franków.

Te sensacyjne doniesienia prasy francuskiej zaskoczyły tylko samą partję socjalistyczną. Natomiast nie dziwią resztę społeczeństwa. „Lewe skrzydło” partii stale określane jako „fraction bolchevisante” skupiało jawnych chwalców Moskwy i wyznawców t. zw. frontu

jednolitego socjalistów z komunistami. Swoje idee rozwijała ta grupa w piśmie „Eincelle socialiste” redagowanym przez p. Maurin. Od dłuższego też czasu dawała prasa francuska do zrozumienia, że źródłem żywej agitacji tej frakcji jest — skarb moskiewskiego rządu.

Tylko sami socjaliści są skonstruowani rewelacjami o pieniężnych stosunkach „lewego skrzydła” z Moskwą. Grozi to bowiem partji wewnętrzniemi rozterkami i to tuż przed wyborami. Może dojść do poważnych w jej łonie wstrząśnień tembardziej, że za parę dni rozpocznie się w Paryżu kongres partii socjalistycznej, zwołany na święta Bożego Narodzenia, który niewątpliwie zajmie się całą aferą.

Nie trzeba dodawać, że afery wywołuje oburzenie we Francji. Unacocnia ona bowiem prawdę, że stosunek partji socjalistycznych do komunizmu nie jest tak „opozycyjny”, jak się to czyta w pismach socjalistycznych, i że socjaliści nie pogardzają pieniędzmi, choćby one pochodziły od tak zakamieniałych wrogów państwa, jak — bolszewicy.

Zła wola „Naprzodu”.

„Naprzód” wystąpił z gwałtownym atakiem na Episkopat z powodu listu pasterskiego. Cała wściekła napaść organu P. P. S. streszcza się w zdaniu:

„Wbrew wyraźnemu zakazowi papieża Piusa XI, biskupi polscy mieszają się do polityki. Po poprzednich wyborach poskromił ich papież i zmusił biskupów Sapię i Teodorowicza do złożenia mandatów do Senatu. Po pięciu latach znowu podnoszą oni zuchwale głowę i wyczynają na nowo tęsamą robotę, którą spełniali przy poprzednich wyborach”.

Kończy się zaś napaść „Naprzodu” groźbą wypowiedzenia konkordatu i dokonania rozdziału Kościoła od państwa.

Wystąpienie „Naprzodu” ani nas zdziwiło, ani tem mniej zaskoczyło. Skupienie katolickich żywiołów w naszym państwie podjęłoby bowiem byt P. P. S., zerującej dotąd na ignorancji religijnej mas robotniczych. Nie więc dziwnego, że wezwanie Biskupów do katolicyzmu, by w okresie wyborów występowali razem i łącznie, wywołało paroksyzm wściekłości w „Naprzodzie”.

Tem bezwzględnie natomiast odeprzeć należy insynuację „Naprzodu”, jakoby Episkopat, wydając swój list pasterski, mieszał się do nie-swoich rzeczy, albo by wychodził poza granice zakreślone przez Papieża Piusa XI. Nie socjaliści, w dodatku żydzi (którzy stanowią „gros” redakcji „Naprzodu”) będą uczyli Ksiądzów Kościoła, co jest ich prawem i jaki jest zakres ich władzy. Zresztą kłam insynuacjom „Naprzodu” zadaje najlepiej sam Pius XI, na którego powołuje się obłudnie organ P. P. S., a który co chwila „miesza się do polityki”, że zwrócić tylko uwagę na jego encyklikę z roku 1922, w której potępił „przesadny nacjonalizm” i ponowił potępienie socjalistycznej walki klas; najświetszem zaś z tego rodzaju wystąpień Piusa XI jest potępienie doktryny „L'Action Francaise”. Tylko, że to wcale nie jest mieszanie się Kościoła do polityki, a jedynie i wyłącznie obroną podstaw chrześcijańskiej moralności przeciw niektórym współczesnym prądom politycznym lub kulturalnym.

Tensam charakter ma wystąpienie Episkopatu polskiego, co wynika z tej części jego listu, w której Księża-Biskupi wskazują na niebezpieczeństwo zagrażające społeczeństwu ze strony komunizmu i tendencji antyreligijnych.

Próżnoby jednak o tem przekonywać „Naprzód”, którego stosunek do Kościoła dyktowany był i jest zawsze złą wolą. Na złą wola niema lekarstwa! Na karb tej złej woli idą wszystkie insynuacje „Naprzodu”, m. in. i ta najgłupsza ze wszystkich o rzekomem „poskromieniu Księża Arcybiskupów Teodorowicza i Sapię przez Ojca św...”

ŁAZIENKI

umywalnie, klozety, urządzenia wodociągowe i gazowe poleca

J. MEISELS

Zakład instalacyjny

Kraków, ul. Karmelicka 3.

Telefon 163.

1463

Blednicę

niedokrwistość usuwa
działn wzmacniające odżywczo, podnieca apetyt, nieznaczony środek dla rekonwalesc. Mra Kzysztoforskiego
wino chinowe żelaziste na maladze hiszpańskiej. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach. Cena za lit. 4.25 zł. pół 2.40. We własnym interesie żądać wyraźnie. Mra Kzysztoforskiego wino chinowe żelaziste. — Laboratorium chemicz. farm. Mr. M. Krzysztoforski, Tarnów. 1242

Magazyn obuwia

dawniej **Jan Rebsz** obecnie **R. Issmer**

W Krakowie, ul. Florjańska 17

Poleca we wielkim wyborze obuwie męskie, damskie, dziecięce po cenach umiarkowanych. 1526

Ze Starego Sącza.

Cisza przedwyborcza. — Kursa dla analfabetów. — Nowe budowy. — Grosz dla biednych.

W naszym miasteczku ruch przedwyborczy zupełnie nie daje się odczuwać. Cisza i spokój... któreby może dały możliwość dla twórczej, solidnej pracy, gdyby nie wybrki pewnych jednostek, mącących i trujących atmosferę.

Koło T. S. L., nie zrażając się trudnościami przystąpiło w dniu 11. grudnia b. r. do uruchomienia trzech oddziałów kursów dla analfabetów, które zapowiadają się pomyślnie. Zapisanych jest przeszło 50 osób. Praca przygotowawcza do kursów, powierzona p. prof. Tarasowi i Ks. prof. Weryńskiemu, została postawiona na należytych poziomach w myśl wskazań Zarządu głównego T. S. L.

Budowa nowej szkoły powszechnej i garażu autobusowego, prowadzone przez tutejszą gminę, są na ukończeniu, dzięki lekkiej ziemi. Czy nie należało jednak roboty rozpocząć wcześniej, zmobilizować więcej robotników, dałoby się o tem nieco powiedzieć. Wiemy, że roboty zimowe nigdy nie są należyte pewne.

Dzięki pracy Zarządu Tow. św. Wincentego a Paulo biedni miejscowi uzyskali pokazy grosz za wenty urzędzonej w „Sokole”. W związku z wenta trzeba podnieść gorliwie zabiegi pp. Oskardówny, Czarneckiej, bar. Dormusowej i innych ofiarnych pań. Mem.

Na ziemiach Rzplitej.

W Poznaniu stanie pomnik Wilsona.

Paderewski obiecuje wyjednać 20 tys. dolarów. W związku z przygotowaniem do Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu przemianowano Ogród Botaniczny, który będzie należał do terenów wystawowych, na park Wilsona, w tej myśli, że stanie w nim pomnik wielkiego Amerykanina. W sprawie tej prezydent miasta Ratajski zwrócił się do Paderewskiego, zapytując go o zdanie. W tych dniach nadeszło pismo od Paderewskiego, w którym ten podejmuje się zorganizować wśród Polonii amerykańskiej akcję finansową mającą na celu dostarczenie 20.000 dolarów. Dzięki pomocy znakomitego rodaka sprawa pomnika Wilsona wchodzi na realne tory. Odświeżenie pomnika nastąpi w czasie Powszechnej Wystawy Krajowej t. j. w r. 1929.

Tysiąc Kainów jest pośród nas...

Sąd Okr. w Białymstoku rozpatrywał sprawę b. ucznia państw. szkoły przemysłowo-ziemlelniczej w Białymstoku, 20-letniego Józ. Mukłowicza, oskarżonego o zabójstwo siostry nauczycielki Jadwigi Kondratowiczówny. Zemsty za złą notę, Mukłowicz wystrzelił na ulicy czterokrotnie do Kondratowiczówny ją śmiertelnie, poczem oddał piątą strzałę do siebie. Kondratowiczówna zmarła w szpitalu. Mukłowicz mimo ciężkiej rany, po pewnym czasie powrócił do zdrowia. Sąd skazał młodocianego przestępcę na 10 lat ciężkiego więzienia.

We wsi Milewo Leśne pow. wysokomazowieckiego, włościanin Stanisław Dąbrowski, zarażał siekierą swoją matkę Franciszkę i żonę Annę. Przyczyna potwornej zbrodni na razie nie ustalona. Mordercę aresztowano.

Ci, którym życie zbrzydło.

W Białymstoku popełniła samobójstwo 26-letnia nauczycielka Zofia Boroniówna. Powodem samobójstwa ma być podobno ujemny wynik egzaminów, jakie Boroniówna wraz z szeregiem nauczycieli i nauczycielek składała w seminarjum nauczycielskim w Białymstoku.

Na stacji w Dęblinie odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru 35-letni posterunkowy policji z Łodzi. Franciszek Harasimowicz. Denat jechał do Nałęczowa na kurację. Powodem tragicznego kroku był zapewne rozstrój nerwowy.

KU GAMIECI G. NARUTOWICZA, tragicznie zmarłego pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odbyły się w dniu onegdajszym, jako w piątą rocznicę śmierci, nabożeństwa żałobne w stolicy i we wszystkich większych miastach Rzplitej.

W ZAKOPANEM STANIE KASA CHORYCH. Powiatowa Kasa Chorych w N. Targu przystępuje w najbliższym czasie do budowy własnego gmachu w Zakopanem, w którym byłaby zcentralizowana administracja kasowa, gdyż równocześnie zarząd powiatowy kasy zostałby przeniesiony z Nowego Targu do Zakopanego, gdzie znajduje się około 90% ubezpieczonych powiatu.

OSWIECIM CHCE MIEĆ ŚWIATŁO ELEKTRYCZNE. Delegacja miasta Oświęcimia pod przewodnictwem burmistrza Mayzla była na audjencji u ministra Moraczewskiego w sprawie zaprowadzenia w Oświęcimiu światła elektrycznego. Po wysłuchaniu postulatów delegacji minister oświadczył, że udzieli koncesji firmie „Sila i Światło” pod pewnymi ograniczeniami.

RADCA, KTÓRY OSZUKAŁ SKARB PAŃSTWA. W Bydgoszczy odbyła się rozprawa przeciwko radcy miejskiemu w Inowrocławiu, Wilhelmowi Gromczykowi, który oskarżony był o nadużycie arażające miasto Inowrocław na szkodę około 60.000 zł. Gromczyk będąc właścicielem młyna, który pędzony jest prądem elektrycznym, przeprowadził przy pomocy niejakiego Kobuszewskiego pewne machinacje z licznikiem wskutek czego licznik wykazywał stale 22 razy mniejsze zużycie prądu od rzeczywistego. Sąd skazał Gromczyka na jeden rok więzienia, Kobuszewskiego na 9 miesięcy więzienia.

Z całego świata.

Sędziowie przysięgli chcą współdziałać z trybunałem.

Paryscy sędziowie przysięgli złożyli na ręce prezesa sądu przed zakończeniem kadencji, rezolucję niezwykłej wagi. Oto domagają się oni, by sędziowie przysięgli współdziałali w przyszłości z sędziami zawodowymi przy ustalaniu wysokości wymiaru kary. Tylko na tej drodze, zdaniem autorów rezolucji, urzędowistwona zostanie ścisła współpraca sędziów zawodowych z sędziami obywatelskimi, możliwe będzie osiągnięcie ścisłego zastosowania kary do poszczególnego przestępstwa. W pierwszym jednak rzędzie projektowana reforma przyczyni się do zniesienia niezastużonych uniewinnień, które źródło swe mają w tem, iż przysięgli obawiają się, by trybunał orzekający nie zastosował przepisanej prawem najwyższego wymiaru kary, który w danym poszczególnym wypadku byłby niesprawiedliwym.

Bilans krymskiego trzęsienia z'emi.

Donoszą z Sebastopola, iż komisja, która badała zniszczenia, spowodowane przez ostatnie trzęsienie ziemi, stwierdziła, iż z 6.000 domów miast krymskich, uległo podczas ostatnich trzęsień ziemi poważnemu zniszczeniu 3.200 domów, w czem 600 zburzonych zostało doszczętnie. W jednym z miasteczek pod Baczyszerajem wszystkie domy zostały zniszczone, przyczem przeszło połowa doszczętnie. Bez dachu nad głową pozostało 17.000 ludzi. Znajdują się oni w bardzo ciężkiej sytuacji, wobec braku pomieszczeń dla tymczasowego nawet zamieszkania.

Jeszcze ślady Lewina

czyli: szukaj wiatru w polu.

Słynni ze swego lotu przez Atlantyk lotnicy amerykańscy Lewine i Chamberlin, przebywając w Pradze czeskiej, pozostawili tam poważny dług w hotelu. Prócz właściwej należności, zostali winni za same telegramy i portoria, które wkładał zarząd hotelu, 2.742 kor. cz. i dotychczas ich nie zwrócili. Wobec tego zarząd hotelu zwrócił się do przedstawicielstwa czeskiego w Waszyngtonie z prośbą o interwencję.

Poznać, że używasz

SUCHARD-KAKAO

Prawdziwą przyjemnością jest pić Suchard Kakao na śniadanie lub podwieczorek

Tanie kakao pozostawia zawsze osad na dnie filiżanki, gdyż zawiera bezwartościowe domieszki. Suchard Kakao wyrabiane jest tylko z najlepszego dojrzałego ziarna kakaowego, a tamsamem jest w 100% pożywnie i nie pozostawia żadnego osadu

SUCHARD-KAKAO

najlepsze śniadanie

wzmocni mięśnie — uspokaja nerwy

SUCHARD-CZEKOLADA

od przeszło 100 lat cznana za najlepszą w świecie!

MILKA-VELMA-BITTRA

STULECIE URODZIN M. BERTHELOTA, genialnego chemika francuskiego uczelono onegdaj w Warszawie Polskie Tow. Chemiczne. Uroczystość zaszczycił swą obecnością prezydent Rzplitej, Mościcki, z zawodu profesor chemii.

10-LECIE ROSYJSKIEJ MORDOWNI. Dn. 20 grudnia b. r. upłynęło 10 lat od opublikowania dekretu rządowego sowieckiego, zarządzającego utworzenie ogólnorosyjskiej komisji nadzwyczajnej (Czerezwyczażki), znanej obecnie pod nazwą Państwowej Administracji Politycznej (GPU).

NIE WOLNO ODKRYWAĆ NOWYCH DIAMENTÓW! Rząd Unji Południowo-Afrykańskiej zabronił przeprowadzania w ciągu roku poszukiwań i eksploatacji nowych pól diamentowych. Zakaz ten pozostaje w związku z tem, iż w ciągu roku ostatniego odkryto wiele pól diamentowych, które z miejsca rozpoczęto w sposób rabunkowy eksploatować, powodując niebezpieczne zamieszanie w przemyśle diamentowym.

CIEKAWY PODOBIENSTWO FOLKLORÓW RUMUŃSKIEGO I HISPANSKIEGO. Znany rumuński badacz etnologiczny, Popescu Telega wydał w tych dniach ciekawą książkę, w której porównuje podania, legendy, powiastki, zabobony i przysłowia rumuńskie z hiszpańskimi i przychodzi do wniosku, że istnieje między niemi uderzające wprost podobieństwo. Ciekawe to zjawisko objaśnić sobie należy prawdopodobnie okolicznością, że legjon XIII, na czele którego zdobywał cesarz Trajan Daciej, pochodził z Hiszpanii.

Wiadomości kościelne.

Archidiecezja Iwowska. Zmarli: dnia 29 listopada b. r. ks. Józef Nicołek, emeryt; dnia 9 grudnia b. r. ks. Ferdynand Majewski, prob. w Kopyczyńcach.

DIEC. PRZEMYSKA. Odznaczeni przywilejem noszenia Rokiety i Mantoletu XX: W. Parrysz, dziekan głogowski i prob. w Dzikowcu; Dr. J. Lasek i Dr. Wł. Matyka, profesorowie Seminarjum duch.; W. Czayka, prob. w Lubnej; St. Siara, wicedziekan rzeszowski i proboszcz w Krasnem, otrzymał order „Polonia Restituta”.

Mianowani XX: W. Szafranski, wicedziekan i prob. Samborski i M. Tokarski, dziekan i prob. rzeszowski, Radcami-Referentami Kurji Biskupiej; Dr. J. Balicki, prof. Teologii, wice-rektorem Seminarjum duch.; I. Jarek, po skończonym urlopie, administratorem w Komańcu; M. Bednarski, eksp. wikary w Budach Łańcuckich, administratorem tamże; J. Gielarowski z Bonowa, administratorem w Milatynie i administratorem excurrando w Barze; M. Ziajka, prob. w Rumnie, wicedziekanem rudeckim; Br. Stankiewicz, eksponowany wikariusz w Falejówce, administratorem tamże.

Instytucję kanoniczną otrzymali XX: J. Czerkies, adm. w Zapalowie, na probostwo tamże; J. Samborski, kat. ginnazjum w Jaworowie, na prob. w Jasle; St. Bałuk, proboszcz w Baligródzie, na probostwo w Bieżdziejczy.

Przeniesieni XX. wikariusze: Wł. Kuleczycki z Bieżdziejczy do Komana; L. Wywroccki z Rymanowa do Strzyżowa; Al. Chmielowiec z Albogowej do Iwonicy; St. Wanat, kat. gimn. w Sanoku, na zastępcę katechety w gimn. II. w Prze myślu, na czas choroby X. Dra Czyżewickiego.

Urlop na studja w Rzymie otrzymali XX: Dr. Piotr Federkiewicz i Michał Jastrzębski.

H. NIEMOJEWSKI

LABORATORJUM FIZJOLOGI-
CZNO-CHEMICZNE

WARSZAWA, Nowy Świat 5. „CHOLEKINAZA“ Telefon 504-96

Szczegółowe informacje w broszurach H. Niemojewskiego

Wstrzągać się podrażnia! Ma oryginalnych pudełkach (telefon Nr. 504-96 (5-cyfrowy), Na fałszywkiach tel. Nr. 22-23 (4-cyfrowy). Proszę użycia na katan pudełku.

Do nabycia Apteka „pod Gwiazdą“ K. Wiszniewski i Ska, Kraków, ul. Florjańska 15, Telefon. Nr 3. oraz we wszystkich aptekach i drogeriach w Krakowie.

Literatura i sztuka.

Z Iliją Erenburgiem.

Dwie godziny z autorem „Julio Jurenito”

Ilija Erenburg, głośny w całej Europie pisarz rosyjski, jest właściwie romantykiem. Jego organizacja uczuciowa prerafinowana, choć w głębi sentymentalna, jest zamaskowaną tęsknotą do spokoju i m. „ci. Jego książki, które w cyniczny, destrukcyjny sposób obnażają dzisiejszy stan społeczeństwa rosyjskiego i europejskiego — są pisane dla liryzmu. Tylko słabych ludzi mogą zepsuć jego nihilistyczno-dekadencyjny bohaterzy.

Przez dwie godziny siedziałem wczoraj obok rozłożystych bar Erenburga i patrząc w jego twarz, zamkniętą, zamyśloną, o powłóczyłem spojrzeniu — zrozumiałem właściwą jego naturę, taką, jaką odbija się w jego dziełach. Naturę sentymentalną, kontemplatywną, zamkniętą w sobie. Jest małowówny. Zawsze wstaje od stołu, ilekroć wita się lub żegna z kimkolwiek-bądź. Odnosi się do wszystkich z rezerwą, jakby się ich bał.

Mówi po rosyjsku, francusku i niemiecku. Wszystkiego potrosze. Do tego dodaje jeszcze chwilami włoszczyznę i język polski. Trudno, trzeba się jakoś porozumieć.

Kraków podoba mu się ze względu na architekturę; chodził po Wawelu i po kilku kościołach. Z literatury polskiej zna mało niestety wskutek braku tłumaczeń. Podoba mu się Mickiewicz, zna Słowackiego. Najbardziej z powieściopisarzy ceni Zeromskiego, zna też rzeczy J. Kaden Bandrowskiego.

Pytamy się go o kobiety. Wiadomo, że olbrzymia większość czytelników i entuzjastów jego dzieł — to kobiety. Małowówny Erenburg zamyka dyskusję ciekawą pointą: — „Lzy kobiet — to nasz chleb”. Mówił tu zresztą o wszystkich pisarzach.

Oprócz książek i twarzy Erenburga trzecim obrazem jego podróży i doświadczeń życiowych jest jego paszport. Oglądam tę „bumagę“ z za-

kłopotaniem, widząc na niej malowniczą wizję turecką (autor „Jurenita“ zwiedził całą Europę). Widzę na zadrukowanym czarno-sockim paszporcie: Erenburg Ilija Gregorowicz, przyczem charakterystyczne jest, że w paszporcie posiadacz ma zabroniony wjazd do Bułgarii, Rumunii, Australji, Północnej i Południowej Ameryki, Afryki i Palestyny. Erenburg wyjaśnia, że nie wolno mu jechać do żadnych kolonii angielskich, ani tam, gdzie niema przedstawicielstwa Sowietów. Następnie wręcza mi bilet swój z adresem paryskim, gdzie nazwisko jego napisane jest z niemiecka: Ehrenburg.

Mówi dalej o swej karierze pisarskiej, którą rozpoczął mając lat 19 za czasów carskich. Ciekawo jest, że pisywał przez pewien czas wiersze „katolickie”, tj. w duchu katolickim, zanim stał się bolszewikiem. Obecnie stale siedzi w „Pariżu” wraz z żoną (która niedawno przybyła z Rosji) i 16-letnią córką, polykającą ukradkiem książki ojca.

Trochę się rozpalila nieruchoma twarz Erenburga, kiedy zaczął deklamować śliczne wiersze Pasternaka, „największego poety współczesnej Rosji”. Cudowny dźwięk rosyjskiej mowy roztaśniał się w sopranie Erenburga.

Mówiliśmy jeszcze o malarstwie, o kinie. o „Pariżu”, ale ponad tem wszystkim górowała u mnie myśl, że chyba Erenburg jest niezrozumiany w swojej twórczości pisarskiej. Tkwi w nim przecież ten typowo rosyjski duch lubowania się w ciemnych stronach życia, odsłaniania cynizmu i rozpasywania współczesnej cywilizacji — jaki wiał od generacji Tolstojów, Dostojewskich aż po dziś dzień. Poto tylko, aby odświeżyć przy tem iskierek sentymentu, płaczu i liryzmu. (mafarka).

Humor.

Zapomnieli się. Jeden z urzędników do drugiego: — Takiego idioty jeszcze nie widziałem! — Dyrektor: Panowie zapominają, że ja tu jestem!

Co słycać w Krakowie?

Nowe domy mieszkalne.

Pod przewodnictwem prezydenta m. Krakowa odbyło się dnia 16 bm. posiedzenie Sekcji ekonomicznej Rady miejskiej. Sekcja uchwaliła nabyć grunty prywatne na cele regulacji ulicy Żółkiewskiego w Dz. XIX, ulicy Dąbrowskiego w Dz. XXII, oraz pod budowę drogi do parku ludowego w Woli Justowskiej. Następnie powzięto uchwałę w sprawie sprzedaży Funduszowi emerytalnemu pracownikom m. koleji elektrycznej gruntu gminnego przy ul. Słonecznej pod budowę domu mieszkalnego. Na taki sam cel przeznaczyła Sekcja dla Elektrowni miejskiej grunt gminny przy tej samej ulicy.

Sekcja postanowiła dalej przedłożyć odpowiednie wnioski Magistratu Radzie miejskiej w sprawie sprzedaży gruntu gminnego w narożniku w ul. Smoleńsk i Retoryka również pod budowę domu mieszkalnego. Nadto uchwalono powiększyć udział Gminy m. Krakowa w Spółce mieszkaniowej dla miast przez wniesienie dalszej gotówki i gruntu gminnego przy ul. Słonecznej.

W końcu przeznaczyła Sekcja dla Związku Legionistów grunt gminny u wylotu ul. Wolskiej obok parku dra Jordana pod budowę gmachu na cele tego związku i jemu pokrewnych oraz na cele wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego naszej młodzieży.

Zjazd delegatów Kółek rolniczych.

W piątek 16 bm. odbyło się Walne Zebranie Okręgowego Towarzystwa Rolniczego w Krakowie. Zebrało się z górą stu delegatów kółek rolniczych i ziemian powiatu Krakowskiego oraz dawnego powiatu podgórnego. Po wysłuchaniu referatu sprawozdawczego instruktora powiatu inż. Podolskiego i referatu p. Dyr. Banku Rolnego Jabłonowskiego o kredytach dla rolnictwa, wybrano Zarząd Okręgowy Twa Rolniczego składający się z 24 osób.

W skład zarządu weszli: Prezes p. Stanisław Kochoanowski, wiceprezesi: dyr. Karol Kostka, Józef Serezyk i Zygmunt Konopka, sekretarz p. Marjan Skrzyński, Skarbnik p. dyr. Stanisław Zaleski. Dotychczasowemu długoletniemu prezesowi prof. Tadeuszowi Sikorskiemu nadało walne zebranie w uznaniu jego zasług godność honorowego prezesa. Na zebraniu był obecnym starosta krakowski p. Zborowski, który również wszedł do Zarządu. Uchwalono rezolucję wyrażającą zaufanie nowoobranemu Prezydium Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego.

Ruch pociągów w okresie świątecznym.

Dyrekcja kolei komunikuje: dla zabezpieczenia przejazdu podróżnych z okazji wzmoczonego ruchu osobowego w okresie świąt Bożego Narodzenia będą uruchomione następujące pociągi: dnia 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 grudnia poc. Nr. 3/6103 z Warszawy do Zakopanego. W kierunku odwrotnym w nocy z 20 na 21 XII poc. Nr. 4 z Krakowa do Warszawy, oraz w nocy z 21—22, z 22—23, z 23—24, z 24—25, z 26—27, z 27—28 i z 28—29, z Zakopanego do Warszawy poc. Nr. 6104/6/4. W dniach kursowania pociągu Nr. 6, obecnie kursujący poc. Nr. 6A będzie odjeżdżał z Krakowa w trasie poc. Nr. 4.

Przeciw ograniczeniom paszportowym.

Z inicjatywy krakowskiej Izby handlowej wysłał Związek Izby przemysłowo-handlowej Rzeczypospolitej Polskiej do Ministerstwa Skarbu, Handlu oraz Spraw Wewnętrznych obszerny memoriał w sprawie dotychczasowych ograniczeń paszportowych, tamujących w wysokiej mierze prawidłowy rozwój naszego życia gospodarczego.

„Skoro obecnie możliwy jest — naprowadza memoriał — swobodny wywóz pieniędzy zagranicę, odpada tem samem potrzeba ograniczeń i utrudnień paszportowych, wprowadzonych przedewszystkiem dla ochrony złotego. Ponadto obecne ustosunkowanie się kosztów utrzymania u nas w kraju do kosztów utrzymania zagranicą jest tego rodzaju, że wyjazd zagranicę dla obywateli polskich ze względów walutowych nie jest tak korzystny, jak to miało miejsce przed kilkoma laty”.

„Nie od rzeczy będzie nadmienić — argumentuje dalej memoriał — że tak wysokie opłaty paszportowe jak w Polsce nie są pobierane w żadnym państwie z wyjątkiem Rosji. Ponadto w państwach zachodnio-europejskich wogóle nie obowiązują już przymus paszportowy, a obecnie Austria i Czechosłowacja zapowiadają zupełną wolność komunikacyjną w ruchu wzajemnym, a od przyszłego roku także Czechosłowacja i Niemcy”.

W myśl wywodów memoriału Związku Izby przemysłowo-handlowych, po zniesieniu ograniczeń paszportowych należy oczekiwać wzmocnienia się eksportu, znacznego wzrostu przychodu obcych do Polski, a przy racjonalizacji produkcji i modernizacji naszych zakładów

przemysłowych, dzięki oczekiwanemu napływowi kapitałów zagranicznych, przemysłowcy nasi będą mogli stać w żywym kontakcie z zagranicą.

Tragiczny los bezrobotnej.

Przed kilku tygodniami przybyła do Krakowa, w poszukiwaniu za pracę Marja Banachówna. Ponieważ Banachówna znalazła się w Krakowie bez dachu nad głową i spędzała noce na plantach, przeto policja aresztowała ją za włóczęgostwo i odstawiła do aresztów miejskich przy ul. Skawińskiej, celem odzupasowania do miejsca stałego zamieszkania. Po dłuższym pobycie w aresztach Banachówna widocznie pod wpływem depresji targnęła się na swe życie, wypijając większą ilość mydła z odłamkami szkła. Desperatkę udzielił pomocy lekarz Pogotowia, poczem oddał ją z powrotem do aresztów.

Przy tej sposobności należy zaznaczyć, że areszta miejskie przy ul. Skawińskiej mają w mieście opinię kazamat pełnych szczerów i robactwa. Przebywają tam całymi tygodniami ludzie przeznaczeni przeważnie do szpasu. Nie pociągani zwykle do odpowiedzialności karno-sądowej. Stosunki w aresztach winna zbadać specjalna komisja wyłoniona z pośród radców miejskich i przedstawić wnioski zmierzające do usunięcia fatalnych warunków higienicznych w aresztach.

— 000 —
Kraków, dnia 18 grudnia 1927.
Niedziela 18: Oczekiwanie Najśw. Marji P.
Poniedziałek 19: św. Nemezjusza.
Poniedziałek 19: wschód słońca o godzinie 7.34, zachód o 15.39.

— 00 —
STAN POGODY W ZAKOPANEM dn. 17 bm.: 12 stop. mrozu, prześliczna pogoda, cicho i słonecznie, 14 cm. śnieg, dobry na sanne i narci. Prognoza na dzień 18 grudnia: dalsza piękna pogoda, mróz.

— 00 —
POSIEDZENIE WYDZIAŁU HISTORYCZNO-FILOZOFICZNEGO POLSK. AKAD. UM. odbędzie się w poniedziałek 19 bm. o godz. 6 wiecz. Na porządku dziennym: 1) Prof. Franciszek Bossowski: „Actio ad exhibendum” w prawie rzymskim; 2) prof. Stefan Czarnowski: Czynniki społeczne i moralne romanizacji Galji w okresie wczesnego Cesarstwa. Po referatach odbędzie się posiedzenie administracyjne.

— 00 —
WYBORY W ZWIĄZKU KÓŁ NAUKOWYCH W KRAKOWIE. Na Zebraniu delegatów Kół Naukowych w Krakowie wybrano prezydium Związku w następującym składzie: Prezes: Mgr. Tadeusz Sikora. Wiceprezes: Jan Kazimierz Zaremba. Sekretarz: Ludwik Bar.

— 00 —
LOTERJĘ PAŃSTWOWĄ NA CELE DOBROczynne urządza Generalna Dyrekcja Loterii Państwowej od co pół roku. Dochód jest przeznaczony w całości na subwencje dla zakładów i towarzystw humanitarnych. Najbliższe ciągnięcie loterii tej odbędzie się dnia 22 b. m. w czasie której zostanie wylosowanych 8.300 wygranych w łącznej kwocie 188.500 zł. (najwyższa wygrana 50.000 zł.).

— 00 —
STAN CHOROÓB ZAKAŻNYCH w czasie od 11 do 17 bm. przedstawiał się następująco: wypadków odry zanotowano 15, czerwonki 1, tyfusu brzusznego 1, dyfterji 4, mumpu 1, koklusu 2, szkarlatyny 5, ospy wietrznej 3, róży 3.

— 00 —
KRADZIEŻE, WŁAMANIA, SPRZENIEWIERZENIA. Lazar Schwarz zgłosił w policji, że w nocy z 15 na 16 bm. skradziono mu z zamkniętej wystawy sklepowej umieszczonej w sieni realności przy ul. Szczepańskiej 3 towar bławatny wartości 400 zł. — Józefowi Mysiakowi, rolnikowi zam. przy ul. Mazowieckiej 78 skradziono z kopca 150 kg. chrzanu wartości 250 zł. — Samuel Lustig, kupiec zgłosił w policji, że jego pomocnik Jakób Silberspitz sprzeniewierzył na jego szkodę 1000 zł. zabrane od różnych klientów za dostarczenie im towarów bławatne, poczem zbiegł w nieznanym kierunku. — Aresztowano podczas targu w Rynku gł. Stanisława Grabowskiego (l. 40), znanego złodzieja, w chwili, gdy przeskakiwał kieszonki kupującej publiczności.

— 00 —
POBITA FRAMUGĄ OKIENNĄ. Wczoraj zgłosiła się na stację Pogotowia ratunkowego 16-letnia Wiktoria Jadłowska, która została ciężko pobita framugą okienną przez Adolfa Pogorzelskiego. Jadłowska doznała kilka ran ciętych na głowie oraz pokaleczenia rąk. Raną zajął się lekarz Pogotowia, Pogorzelskiemu wytoczyła policja dochodzenia.

— 00 —
ZASŁABŁA NAGLE W POBLIŻU SZPI-TALA wojskowego nieznaną kobietą, którą zaopiekowało się dwóch mężczyzn, doprowadzając ją do szpitala wojskowego; pomimo pomocy lekarskiej kobieta ta po 5 minutach zmarła. Zawezwany lekarz obwodowy stwierdził śmierć i polecił odwieźć zwłoki do Zakładu Medycyny Sądowej. Nazwiska kobiety nie zdołano na razie stwierdzić.

— 00 —
ZAWŁADOMIENIA I KOMUNIKATY.
PODZIĘKOWANIE ZA POMOC OFIAROM POWODZI Narodowa Organizacja Kobiet w Krakowie składa niniejszem serdeczne „Bóg

zapłać” Zakładowi w Kobierzynie i Katolickiemu Związkowi Polek w Krakowie za wydatną pomoc w zbieraniu odzieży dla Powodźian. — Dzięki tej pomocy 18 worków i duży kosz napelniono odzieżą i przesłano nieszczęśliwym ofiarom powodzi.

KURS GALANTERJI SKÓRNICZEJ urządziła Dyrekcja Muzeum przemysłowego i Wojewódzkiego Instytutu rzemieślniczo-przemysłowego w Krakowie w czasie od stycznia do końca kwietnia 1928. Wpisy przyjmuje oraz szczegółowych informacji udziela Dyrekcja Muzeum codziennie w godzinach od 9 do 2.

— 00 —
ODCZYT KS. KAN. VAN ROYA na temat „Świętość Kościoła katolickiego w XIX wieku część II” odbędzie się 20 bm. (wtorek) o g. 7 wieczór w Kongregacji Dzieci Marji, plac Jabłonowski 3.

— 00 —
KOLLEGJUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (Rynek gł. A-B 39) poniedziałek 19 bm. prof. Uniw. Dr. Wojciech Molé: Zabytki sztuki w Dalmacji (z obraz. świetln.); wtorek 20 bm. Dr. Emil Szinagel: Kurs psychologii indywidualnej według Dra Adlera; środa 21 bm. prof. Uniw. Dr. Witold Wilkusz: Praktyka i teoria radja. Początek o godzinie 7 wieczór.

— 00 —
Z SOKOŁA KRAKOWSKIEGO. Dowództwo szwadronu im. rotmistrza Wąsowicza zawiadamia, iż osoby pragnące poświecić się w szkoleniu w przysposobieniu wojskowym formacji kawalerji zechcą się zgłosić w kancelarji Dowództwa Szwadronu gmaci Sokoła ul. Wolska 27 I p. w dniu: wtorki, czwartki i soboty o godz. 7 wieczór do 9 wieczór.

— 00 —
WYSTAWA GWIAZDKOWA w lokalu Zw. Artystów Plastyków (pl. św. Ducha) zostanie otwarta w dniu 21 bm. Termin nadsyłania prac upływa we wtorek 20 bm.

— 00 —
TANIA WENTA GWIAZDKOWA. W niedzielę 18 bm. odbędzie się, w namiotach na Rynku Krakowskim, pod wieżą ratuszową tania wenta gwiazdkowa o godz. 11. Rozmaite wartościowe fanty: jak żywy i bity drób, dziczyzna, mąka, cukier, wędliny, owoce i rozmaite napoje do wygrania. Specjalny stół dla dzieci, los 50 gr. Wstęp 20 gr. Bufet zaopatrzonej w gorące kiełbaski i piwo oraz herbatę po najniższych cenach. Cel bardzo szlachetny. Do czysty dochód przeznaczony na biednych (1500 rodzin) będących w opiece Komitetów Parafjalnych.

— 00 —
TYLKO WARTOŚCIOWE podarki na Gwiazdkę można kupić najsolidniej w znanej firmie Zegarmistrzowsko - Jubilerskiej Józefa Cyankiewicza, Kraków, Sławkowska 1.

— 00 —

— 00 —
CIERPIĄCY NA ARTRETYZM, reumatyzm, ischias, dnę, skazę moczanową, choroby nerek, anemię, upadek sił i energii życiowej, szukają ulgi swych cierpień w zdrojowiskach radio-czynnych (Joachimstal, Gastein etc.), których skuteczność jest znana i wielokrotnie wypróbowana. W razie utrudnionego wyjazdu do zdrojowiska zagranicznego lub krajowego, może pełnowartościowa kuracja być przeprowadzona tanim kosztem w domu, przez stosowanie PREPARATÓW RADJOAKTYWNYCH Laboratorium „RAD” w Krakowie. Opisy i poleczenia na żądanie.

— 00 —
Na składzie w Apteczce K. Wiszniewskiego w Krakowie, ul. Florjańska 15 i we wszystkich aptekach.

KTOŻ TEGO NIE WIE
ZE EKSTRAKTU SŁODOWY

„MALTINA”

wyrobu browaru Jana Götz w Krakowie, jest tym środkiem odżywczym, który wskutek swej dokładności w robocie i dużej zawartości Maltozy i Maltodykstryny, jest idealnym środkiem odżywczym dla dzieci i ozdrowieńców.

Wyłączne zastępstwo
„PHARMA” Mag. B. JAWORNICKI
w Krakowie,

Do nabycia w aptekach, drogeriach, sklepach spożywczych i t. d.

Dla P. T. Duchowieństwa

znaczące ulgi w nabyciu zegarów i zegarków
najlepszych fabryk

A. SULIKOWSKI

zegarmistrz 1071

Kraków, ulica Grodzka L. 1.

SKŁAD FABRYCZNY założony w r. 1858

Najlepsze zegarki Zenith na składzie.

Członkowie i sympatycy
Ch. D. pamiętajcie o
FUNDUSZU PRASOWYM
stronictwa.

Na Gwiazdkę. Na Gwiazdkę.

ZYGMUNT SLIMAKOWSKI

Magazyn nowości dla Pań

Kraków, Rynek główny Linja A — B.

poleca: Pończochy, rękawiczki, reformy, artykuły wełniane, galanterja.

Ceny bardzo niskie. Towar pierwszorzędny.

Przy zakupach proszę powoływać się
— na ogłoszenie „Głosu Narodu”. —

— 00 —
REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Niedziela: po południu „Panna Flute” (ceny popołudniowe), wieczór „Volpone”.
Poniedziałek: „Volpone”.
Wtorek: „Volpone”.

— 00 —
REPERTUAR TEATRU „NOWOŚCI”.

Niedziela popoł.: „Król Kawy” — wieczorem: „Karnawał miłości”.

— 00 —
REPERTUAR KINOTEATRÓW.

WANDA: „Na elektrycznym krześle” (klejnoty Maharadży).

SZUKA: „Przez sport do kobiety”.

PROMIEN: „Variete”.

NOWOŚCI: „W sidiach życia”.

BAGATELA: „Bardelys, książę miłości”.

UCIECHA: „Miłostki”, według dzieła Schnitzlera.

CORSO: „Zatopiony skarb”.

— 00 —
WARSZAWA: „Moja żona tańczy Charlestona”.

— 00 —
Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś w niedzielę wieczór „Volpone”, po południu „Panna Flute”. „Volpone” powtórzone będzie jutro i wszystkie następne dni tygodnia.

— 00 —
OPERETKA „NOWOŚCI”. Po tygodniowej przerwie spowodowanej intensywnymi przygotowaniem do sensacyjnej operetki Waltera Kollo pt. „Tylko Ty”, dalej przygotowaniem do wznowienia ulubionego wodewilu Krumłowskiego „Królowa Przedmieścia” oraz Wielkiej Rewji Sylwestrowej, która będzie ostatnim wyrazem humoru, z udziałem ulubieńca publiczności Leona Wyrwicza — teatr „Nowości” otwiera na nowo podwoje w niedzielę 18 bm. O godz. 3.30 pop. po cenach niższych „Król Kawy”, wieczorem o 7.30 „Karnawał miłości”. Na ostatnią niedzielę przed Świętami wybrała Dyrekcja dwie operetki, które z ostatnio wystawionych cieszyły się największą popularnością.

— 00 —
DRUGI I OSTATNI KONCERT LEONA OBORINA, laureata konkursu chopinowskiego w Polsce, odbędzie się w niedzielę 18 bm. w Starym Teatrze. Program poświęcony wyłącznie Chopinowi, obejmuje utwory, których wykonaniem zdobył sobie ten fenomenalny artysta na konkursie w Warszawie pierwszą nagrodę.

— 00 —
MUZYKA KOŚCIELNA. W kościele OO. Karmelitów na Piasku podczas nabożeństwa w niedzielę o 12 odśpiewa kompozycje kościelne p. Cecylja Jaroszyńska. Przy organie p. Antoni Zuliński. Zbiórka na Schronisko sierot im. Lubomirskich. — W kościele Ks. Ks. Pijarów podczas sumy o godz. 10 rano p. Dywinczówna odśpiewa szereg pieśni religijnych. Nieszpory o 5-tej popoł.

— 00 —
W Bazylice OO. Franciszkanów w niedzielę dnia 18 bm. o godz. 12 Chór odśpiewa trzy pieśni adwentowe w układzie prof. St. Bursy oraz wyjątek z „Mnicha” Korzeniowskiego, komp. O. Rizzi’ego (tenor Kruczkowski, bas Dobranowski). Przy organie Padre Rizzi Bernardino.

Z koła studjów chrześc.-społecznych

Największy przed Leonem XIII myśliciel katolicko-społeczny.

Najbliższy wieczór „Koła studjów” chrześcijańsko-społecznych” w Krakowie poświęcony będzie uczczeniu pierwszego myśliciela chrześcijańsko-społecznego, bisk. Kettelera, od którego śmierci 50 lat upływa. Biskup Ketteler działał w okresie najbezwzględniejszego kapitalizmu i w pierwszym okresie socjalizmu. On rzucił zarys kierunku chrześcijańsko-społecznego. On stworzył pierwsze organizacje robotnicze i rzemieślnicze. Leon XIII nazywał się jego uczniem.

Na zebraniu „Koła studjów”, które zagal ks. radca Kasprzyk, referat o biskupie Kettelerze wygłosi ks. Piwowarczyk. Nie wątpimy, że na wieczór przybędą licznie członkowie naszych organizacji, by w ten sposób uczcić pamięć największego przed Leonem myśliciela i pisarza chrześcijańsko-społecznego.

Fortepiany Pianina
Fisharmonje
Na Raty Na Raty
Helena Smolarska Kraków Szewska 9

Zycie gospodarczo-społeczne

Kredyt długoterminowy w Banku Pol.

Dla niektórych gałęzi przemysłu będzie Bank Polski redyskontować weksle 6-miesięczne.

Na rynku pieniężnym, pomimo uzyskania pożyczki amerykańskiej, nie pojawiło się spodziewane odprężenie. W związku z ciasnotą na rynku pieniężnym pojawia się w obiegu coraz więcej weksli z terminem przekraczającym 3 miesiące i dochodzącym do 6-ciu miesięcy. Bank Polski — stosownie do statutu — weksli takich dyskutować nie może, gdyż przekraczają one przyjęty w tym Banku termin 3-miesięczny.

Dopływ obcych kapitałów prywatnych, oczekiwany szczególnie po sfinalizowaniu pożyczki amerykańskiej również nie dał się dotychczas odczuć a więc nie odciążał rynku pieniężnego. Brak gotówki daje się silnie we znaki życiu gospodarczemu.

Wobec niemożności dyskontowania weksli z terminem dłuższym jak 3 miesiące, w instytucji emisyjnej, musiały one szukać, siłą rzeczy, ujęcia na rynku prywatnym. Podaż weksli z dłuższym terminem ciążyła coraz bardziej na rynku prywatnym, przyczyniając się do podrożenia prywatnej stopy dyskontowej.

W sprawie tej odbyła się onegdaj w Banku

Polskim konferencja z udziałem przedstawicieli poważniejszych banków prywatnych, na której zastanawiano się nad umożliwieniem temu bankowi zgodne ze statutem przyjmowanie weksli z dłuższym terminem, wyłącznie dla tych branż, dla których kredyt taki wobec obawy konkurencji zagranicznej — jest potrzebny.

Na konferencji tej uzgodniono poglądy na tę sprawę w ten sposób, że Bank Polski otworzy w najbliższym czasie poważniejszym bankom prywatnym specjalny rachunek otwartego kredytu, na którym będą lombardowane weksle z terminem powyżej 3-ich do 6-ciu miesięcy. Na lombardowanie tych weksli Bank Polski ma przeznaczyć specjalne fundusze — poza normalnym kredytem redyskontowym dla banków.

Zaznaczyć należy, że — przy lombardowaniu weksli z terminem ponad 3 miesiące — Bank Polski będzie postępował ostrożnie, — uwzględniając przede wszystkim interesy tych dziedzin przemysłu krajowego, które muszą walczyć z konkurencją zagraniczną, dającą odbiorcom towar na kredyt półroczny, a nawet jeszcze dłuższy.

Zaległości podatku obrotowego rozłożone na raty

Ministerstwo Skarbu wydało do podległych sobie organów okólnik dotyczący rozkładania na raty zaległości podatkowych, wynikających z wymiaru podatku obrotowego.

W poszczególnych bowiem okręgach skarbowych nagromadziły się znaczne zaległości podatku przemysłowego od obrotu, zlikwidowanie których nie da się osiągnąć bez naruszenia równowagi gospodarczej płatników. Na podstawie tedy indywidualnych podań płatników, co do których niewątpliwie zostanie stwierdzone, że zachodzi konieczność udzielenia im dalej idących ulg od zakreślonych w dotychczasowych rozporządzeniach, ministerstwo skarbu upoważnia urzędy skarbowe do rozkładania na raty, w granicach do końca bieżącego okresu bu-

żetowego, t. j. do 31 marca 1928 r., zaległości podatku przemysłowego od obrotu bez ograniczenia kwoty, nie przewyższających jednak w łącznej sumie (wraz z dodatkami komunalnymi) 100 procent rocznego przypisu tegoż podatku za ostatni rok podatkowy.

Wnioski o rozłożenie na raty do wymienionego terminu zaległości podatku 100 procent rocznego przypisu, winny urzędy skarbowe przedkładać decyzji właściwych Izb skarbowych.

Zaległości zaś podatku obrotowego wynoszące ponad 100 procent rocznego przypisu za ostatni rok podatkowy, jednak nie przewyższające kwoty 30.000 zł., mogą Izby skarbowe rozkładać na raty w granicach do 1 października 1928.

Ostateczny termin wykupna świadectw przemysłowych.

Z dniem 31 grudnia br. upływa termin do nabywania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok podatkowy 1928 r.

Termin ten bezwarunkowo nie zostanie odroczone, a po upływie powyższego terminu przystąpią niezwłocznie władze podatkowe do ścisłej kontroli przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych.

Winni zupełnego niewykupienia lub posiadania nieodpowiednich świadectw przemysłowych będą niezwłocznie pociągani do odpowiedzialności karnej na zasadzie art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Do świadectw przemysłowych, nabywanych na rok 1928, będzie pobierany 10 proc. nadzwyczajny dodatek, niezależnie od tego, czy świadectwa przemysłowe będą nabyte w r. 1927, czy też w r. 1928.

Czas pracy w handlu w okresie przedświątecznym.

Ministerstwo pracy zezwoliło na przedłużenie godzin w handlu w tygodniu do godziny 9-tej wieczór, od poniedziałku 19 bm. do piątku 23 bm. włącznie. Praca kobiet w tych dniach trwać może tylko do godz. 8 wieczór. Dzisiaj, w niedzielę, sklepy otwarte będą od godz. 1 popoł. do 6 wieczór.

B. Prez. Wołciechowski dyrektorem Współdzielczego Instytutu Naukowego.

B. prezydent Rzpłtej Stanisław Wojciechowski, znakomity działacz na polu współdzielczo-

Sprawy wojskowe.

URLOPY ŚWIĄTECZNE.

Władze wojskowe zarządziły, że w dniu 24 bm. urzędowanie trwać będzie do godz. 12-tej, zaś 25, 26 grudnia i 1 stycznia 1928 wolne są od zajęć służbowych.

Urlopy dla wojskowych udzielane będą w dwóch kolejkach a mianowicie od 22—27 grudnia włącznie i od 29 grudnia do 3 stycznia włącznie, wliczając w to także dni jazdy. Ilość urlopowanych może wynosić do 50 procent oficerów i pracowników cywilnych, oraz 10 procent szeregowych danej formacji.

LEKARZE Z REZERWY MOGĄ WSTĄPIĆ DO CZYNNEJ SŁUŻBY.

Departament sanitarny M. S. Wojsk. zamierza powołać w najbliższym czasie pewną ilość lekarzy z rezerwy do służby czynnej. Lekarze oficerowie rezerwy, reflektujący na powołanie do czynnej służby wojskowej mogą już wnieść podania do M. S. Wojsk. przez właściwe P. K. U., haony sanitarne względnie okręgowe szefostwa sanitarne, z załączeniem odpisu dyplomu lekarskiego, wyciągu z metryki i curriculum vitae.

Meridol
ZIOŁKOWY Z SPIRITUS
Ożywia, wzmacnia, uswa, zmniejsza zapobiega mi, grzenie, Niedostigniony do nielegowania ciała, jest, żebow, Niebędny w podróży, na wycieczkach i przy sporcie.

Do nabycia
Apteka „pod Gwiazdą”
K. WISZNIEWSKI i Ska
Kraków ul. Floriańska L. 15

Sport.

IGRZYSKA GLUCHONIEMYCH.
Bezpośrednio po Olimpiadzie w Amsterdamie odbędą się igrzyska głuchoniemych, na które Polskie Koło Głuchoniemych zamierza wysłać liczną reprezentację.

ROWEREM DOOKOŁA EUROPY.

W dniu 22 marca br. wybrał się w celach sportowych w podróż po Europie rowerem członek „Pogoni” skalmierzyckiej, Józef Michalak. Objechałszy Polskę, Niemcy, Holandję, Belgię, Francję, Włochy, Austrię, Węgry i Czechosłowację, wrócił w dniu 4 bm. do Skalmierzyc, gdzie mu zgotowało serdeczne przyjęcie miejsce we obywatelstwo, rada gminna z burmistrzem na czele itd. Tegóż dnia wygłosił dzielną ten kolarz półtorogodzinny odczyt pt. „Wrażenia z podróży po Europie”, który przepełnione audytorjum wysłuchało z wielką uwagą. Na wyszczególnienie zasługuje fakt, iż Michalak został przyjęty w Watykanie na audjencji przez Ojca św., który udzielił mu Swego błogosławieństwa.

TABELA ZWERYFIKOWANYCH ZAWODÓW I. LIGI P. N.

K. S. Garbarna 27 — punktów 28, stracił 8; K. S. Podgórze 27 — 9; T. S. Wisła Res. 26 — 10; S. K. S. Korona 24 — 12; K. S. Olsza 24 — 12; K. S. Sparta 15 — 21; T. S. Jurzenka Res. 12 — 24; K. S. Sokół Chrzanów 12 — 24; K. S. Pogoń 9 — 27; Booheński K. S. 3 — 33.

Pierwszorządny Zakład pogrzebowy „CONCORDJA”
JANA WOLNEGO
pl. Szczepański 2. — Nr. telefonu 331.
urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych, przeprowadza ekshumacje i przewozy zwłok do wszystkich krajów. Mniej zasobnym daleko idące ustępstwa

Radio.

Poniedziałek, 19 grudnia b. r.
Kraków. Godz. 11.40—12: Transmisja komunikatu PATA; 12: Transmisja sygnału czasu, hejnału z wieży Marjańskiej, komunikatu lotniczo-meteorologicznego, oraz koncert płyt gramofonowych z firmy Tadeusza Bergera, Kraków, Szewska 22; 14.40—15.20: Transmisja komunikatu PATA i gospodarczego; 17.05 do 17.20: Transmisja komunikatu PATA; 17.20 do 17.40: Odczyt p. t.: „Świat atomów, a świat gwiazd”, wygłosi p. Ludwik Wyczerzyński, prof. gimn.; 17.45—18.15: Bajki dla dzieci wypowie p. Dr Jadwiga Pickówna; 18.15—18.55: Transmisja z Warszawy; 18.55—19.05: Transmisja komunikatu PATA; 19.05—19.15: Transmisja komunikatu rolniczego; 19.15—19.35: Rozmaitości; 19.35—20: Odczyt p. t.: „Wielka wojna a ludność”, wygłosi p. Min. Dr Kumaniecki, prof. U. J.; 20—20.30: Transmisja hejnału z wieży Marjańskiej; komunikat sportowy; 20.30: Transmisja z Warszawy; 22 — 22.30: Transmisja komunikatów z Warszawy; 22.30 do 22.45: Transmisja komunikatu PATA.

Warszawa (1.11): godz. 12 Sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny, nadprogram. 14.40 Komunikat PATA. 15 Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy, oraz nadprogram. 16.25 Nadprogram i komunikaty. 16.40 „Wśród księzek”. 17.05 Komunikaty PATA. 17.20 Odczyt. 17.45 Program dla najmłodszych. 18.15 Transmisja muzyki tanecznej z kawiarni „Gastronomia”. 18.55 Komunikaty PATA. 19.05 Komunikat rolniczy. 19.15 Rozmaitości. 19.35 30-ta lekcja kursu elementarnego języka francuskiego. 20.30 Koncert wieczorny.

Ważne dla Pań!

Firma „EMPIRE” ma zaszczyt zawiadomić Szan. Klientele, że po ogólnym remoncie **Salonu damskiego i przywróceniu kabin do farbowania włosów, rzęs i brwi oryginalnymi preparatami francuskimi, posiada Sity pierwszorzędne, wykonując masaż, manicure i ondulację wodną. Jak również poprawia włosy zepsute przez niefachowców bezinteresownie. Ceny konkurencyjne.**

1498 Z poważaniem
JERZY WEISS, Kraków, św. Anny 1.

Roztropna. Co tatko zrobił? Takie drzewo owocowe wyciąć na spalanie? — Ależ uspokój się, to była uschnięta śliwka. — No to co? Byłaby rodzila suszone śliwki, które tak lubię.

Także komplement. Czy mówiłam zawiśle, obiecując panu baronowi, że spotka pan u mnie piękne panie? — O, pani markizo! Ja nie przyszłem, żeby ujrzeć piękne damy, jedynie dla pani markizy przybyłem.

SLYNNY ASTROLOG
robi wspaniałą propozycję

BEZPŁATNIE
chce Wam powiedzieć
Czy przyszłość Wasza będzie szczęśliwa i jasna, Jakie osiągniecie powodzenie w miłości, małżeństwie, przedsiębiorstwach Waszych, planach i pragnieniach. Możecie również otrzymać wytlómaczenie wielu ważnych zagadnień, które jedynie Astrologia wyjaśni jest zdolna.

Czy urodziłaś się pod szczęśliwą gwiazdą?
RAMAH, słynny orientalista i astrolog, którego studia i porady astrologiczne wywołały istny nawał tysiącznych piśmiennych podziękowań z całego świata, przesyła Wam GRATIS, na zasadzie swej nieporównanej metody, jedynie na mocy, udzielonego sobie, Waszego imienia, adresu i ścisłej daty urodzin, astrologiczną analizę Waszej przyszłości, która łącznie „z osobistymi radami” zawięrać będzie wskazówki, które Was wprowadzą nie tylko w zdumienie, ale w zapał i entuzjazm. „Porady osobiste” zdolne są zmienić bieg Waszego życia. Napiszcie zaraz bez wahania w Waszym własnym interesie — adres: RAMAH, Folio 165 PE. 44, Rue de Lisbonne, Paris. Nadzwyczajna niepodzianka czeka Was! Jeżeli chcecie, możecie w liście załączyć zł. 1.— w markach pocztowych, które przeznaczone są na pokrycie części kosztów porta i in. Porto do Francji: zł. 0.40.

Na składzie **TLEN LECZNICZY** we workach gumowych i cylindrach **POTANIAŁY** Świeże wody mineralne krajowe i zagraniczne.

Apteka pod „Gwiazdą”
K. Wiszniewskiego i Ska — Kraków ul. Floriańska L. 15.
Telefon 31!

Idealny krem czeremchowy z mydłem
Jedyny środek usuwający piegi. Zł 2-70.

Dziś w niedzielę dnia 18-go grudnia cały dzień otwarta!

Kino „WANDA” Gertrudy 5. Wyświetla dziś i codziennie **Kino „WANDA” Gertrudy 5.**

Sensacja dnia! Fascynujący film awanturniczy **Sensacja dnia!**

NA ELEKTRYCZNYM KRZEŚLE
(Klejnoty maharadzy)
Dzieje tragicznej omyłki sądowej. — W głównej roli czarująca **BESSIE LOVE**
Postrach Nowego Jorku! Żrenica Indji! Napad na samochód pancerny! Podstęp przeciwko podstępowi! Niewinnie skazany! — — — Ilustracja muzyczna do obrazu dostosowana.
Początek seansów o godzinie 5, 7 i 9, w niedzielę o godzinie 3-ciej.

Wiadomości i telegramy z ostatniej chwili.

Napad żydów na chrześcijan w Sosnowcu.

Zacieka walka z chrześcijańskim handlem.

Związek drobnych kupców chrześcijan w Sosnowcu wynajął lokal sklepowy u p. Lewka Lancmana i zapłacił czynsz za pierwszy kwartał 1928. Przedstawiciele Związku otrzymali klucze od lokalu. Gdy jednak we czwartek, dn. 15 bm. udali się do lokalu z towarami, znaleźli na drzwiach obok swojej jakąś inną kłódkę. Gdy ją próbowali usunąć, wówczas, jak pisze sosnowiecki „Kur. Zachodni“, nadbiegł tłum żydów i nie dopuścił ich do sklepu. Wtedy interwenjowała policja. W komisarjacie PP. córka L. Lancmana oświadczyła, że przeciwko wynajęciu lokalu wystąpił rabin, groząc wyklęciem całej rodziny Lancmanów.

Popołudniu członkowie Związku drobnych kupców chrześcijańskich udali się ponownie do wynajętego sklepu, lecz gdy zaczęli znosić towar do sklepu, znowu zebrał się tłum żydów, wznosząc dzikie okrzyki i pogroźki. Wezwanie policji do rozejścia się nie poskutkowało. Tłum żydowski wybił szyby w sklepie i chciał się wdrzeć do wnętrza. Wreszcie policja napastników odpędziła. Lokal został opieczetowany.

Zima sroży się w całej Polsce.

Warszawa. (Tel. wł.) Ostatnia sobota była dniem największych mrozów podczas bieżącej zimy. Najniższą temperaturę zanotowano na Pobludzie pod Wilnem, gdzie było 30 stopni poniżej zera. Ponadto zanotowano w sobotę o 8 rano w Warszawie 16 st. poniżej zera. W Kijelcach 13, w Krakowie 11, w Zakopanem 13, w Cieszynie 11, w Poznaniu 14, w Bydgoszczy 14, w Gdyni 10, w Wilnie 25, Białymstoku 18, w Mołodecznie 17, w Pińsku 16, Brześciu 17, Lublinie 14, we Lwowie 13. Rano spadł śnieg we Lwowie i w górach. Na niedzielę przewidywane są silne mrozy przy umiarkowanym zachmurzeniu.

Cukier znów zdrożeje?

Warszawa. (Tel. wł.) Wobec starań przemysłowców cukrowniczych u rządu o zezwolenie na podwyższenie cen cukru, kwestja ta będzie rozpatrywana przez rząd dopiero po ukończeniu badań komisji ankietowej kosztów produkcji w przemyśle cukrowniczym.

Dalszy wzrost bezrobocia.

Warszawa. (Tel. wł.) Liczba bezrobotnych w ciągu ostatniego tygodnia wzrosła o 4.600 osób i wynosi w chwili obecnej 144.556 bezrobotnych.

Katastrofa kolejowa pod Dęblinem.

Warszawa. (PAT) Dnia 16 bm. w radomskiej dyrekcji kolejowej na stacji Gołęb, linii Dęblin—Kowel skutkiem zepsucia się osi wykoleiły się w pociągu towarowym dwa ładowne wagony, zatarasowując tor. Z Dębłina przybył na miejsce katastrofy pociąg ratowniczy, który usunął przeszkodę. Wypadek spowodował opóźnienie pociągów osobowych i pociągów przelotowych przez tę linię.

RZĄD PROJEKTUJE EMISJĘ NOWEJ POŻYCZKI WEWNĘTRZNEJ.

Warszawa. (AW) „Przegląd Wieczorny“ podaje, iż w łonie rządu powstała myśl wypuszczenia nowej 50-miljonowej pożyczki premijowej na warunkach zbliżonych do t. zw. pożyczki dolarowej. Projekt powstał w związku z wysokim kursem obecnej pożyczki premijowej dolarowej. W tej chwili sprawa ta nie jest dokładnie omówioną, prowadzone są jedynie rozmowy z ministrem skarbu i zainteresowanym resortem.

Finlandja ma nowy gabinet.

Posel finlandzki w Warszawie ministrem spraw zagranicznych.

Helsingfors. (PAT) Dziś będzie mianowany nowy rząd, w skład którego poza trzema ministrami fachowymi, którzy obejmą teki spraw zagranicznych, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, wejdą przedstawiciele partii agrarnej. Stanowisko premiera obejmie generalny dyrektor urzędu gospodarstwa krajowego Sumila. Ministrem spraw zagranicznych będzie poseł finlandzki w Warszawie Prokope, ministrem obrony narodowej deputowany Lahdensur.

Warszawa. (Tel. wł.) Prezes delegacji niemieckiej do rokowań handlowych polsko-niemieckich b. minister Hermes powrócił w sobotę rano z Berlina do Warszawy.

Nie będzie bloku P. P. S. z „Wyzwoleniem“?

ROKOWANIA DOPROWADZIŁY TYLKO DO „WSPÓLDZIAŁANIA“.

Warszawa. (Telef. wł.) Rokowania P. P. S. z Wyzwoleniem mają się ku końcowi. Można już dziś powiedzieć, że do bloku między oboma stronnictwami nie dojdzie, natomiast w całym kraju nastąpi współdziałanie między oboma partjami, w niektórych okolicach zaś wystawią one wspólne listy.

Sanacyjne partyjnictwo.

Warszawa. (Telef. wł.) Do komisji porozumiewawczej Związku Naprawy Rzpltej i Partji Pracy przyłączyła się Lewica N. P. R. i grupa

Dekret o pracownikach umysłowych gotowy.

Warszawa. (Tel. wł.) Na ostatnim posiedzeniu rady prawniczej w sprawie projektu rozporządzenia Prezydenta Rzpltej o umowie o pracę pracowników umysłowych zakończono prace nad tym projektem. Projekt rozporządzenia będzie niebawem skierowany do rady ministrów. Jest on o tyle ważny, że stanowi podstawę projektów dla tej dziedziny, a ustawa o unormowaniu pracy zawodowej dziennikarzy jest poniekąd jego uzupełnieniem o ile chodzi o zawód dziennikarski.

Praca nadobowiązkowa urzędników winna być wynagradzana.

Warszawa. (Tel. wł.) Zarząd Stowarzyszenia Urzędników Państwowych wystosował do władz memorjał w sprawie godzin nadliczbowych. Memorjał domaga się, aby godziny nadliczbowe były stosowane tylko w wypadkach

radykałów polskich, skupionych dokoła „Głosu Prawdy“. Jest to objaw zupełnie naturalny, natomiast ciekawym jest dlaczego istnieje tyle stronnictw sanacyjnych i tyle nowych partji powstaje, kiedy sanacja wywiesiła hasło naderpartyjności.

Metropolita prawosławny nie kandyduje.

Warszawa. (Tel. wł.) Wobec pogłosek, jakoby metropolita prawosławny Djonizy miał zamiar kandydować przy wyborach do ciał parlamentarnych w Polsce, agencja rosyjska Ruspress donosi, że żadnego zebrania politycznego u metropolity Djonizego nie było i że metropolita kandydować nie zamierza.

Masowe awanse w wojsku?

Warszawa. (AW) „Przegląd Wieczorny“ donosi, że prace nad ustaleniem awansów oficerów posunęły się tak dalece, że prawdopodobnie lista awansowanych generałów i pułkowników ukaże się jeszcze przed świętami, zaś listy pozostałych mają otrzymać awanse w okresie Nowego Roku. Wszystkie bliższe dane w sprawie awansów przed wydrukowaniem listy trzymane są w ścisłej tajemnicy. Stwierdzić jedynie można, że w każdej broni awansowanych będzie na poszczególnych stopniach 25 do 30 proc. ilości wolnych stanowisk etatowych. — W związku jednak z obecnie przeprowadzanymi zmianami etatów, liczba awansów nie może być ściśle ustalona.

Surowe represje wobec komunistów w Kantonie.

London. (PAT) Depesze z Chin mówią o ostrych represjach skierowanych przeciw bolszewikom rosyjskim. Dwie kobiety, które były urzędniczkami konsulatu sowieckiego w Kantonie zostały rozstrzelane, ponieważ opierały się aresztowaniu. Dwóch Rosjan w pobliżu budynku municypalnego rozstrzelano na podstawie wyroku sądu wojennego, 5-ciu innych pomiędzy nimi wicekonsul sowiecki i jego żona straceni, 14-tu agitatorów rosyjskich pomiędzy nimi sowiecki konsul generalny zostali uwięzieni.

Hankau. (PAT) 15-tu funkcjonariuszów konsulatów sowieckich m. in. konsul generalny Fritsche zostało dziś rano deportowanych na pokładzie parowca chińskiego odpływającego do Władywostoku. Wielu podejrzanych komunistów, których aresztowano wczoraj, dziś wypuszczono na wolność. Jednakże 60 osób zatrzymano w celu przeprowadzenia ponownego śledztwa.

Hankau. (PAT) Opowiadają tu, że obecnie jest rzeczą pewną, iż spisek kantonński został zorganizowany przez czerwoną radę pozostającą pod kierownictwem sowieckiego konsula generalnego Poliwalńskiego.

Krótkie włosy to... komunizm.

Europa jest zatem mocno „zbolszewizowana“.

Hankau. (PAT) Żołnierze wojsk nacjonalistycznych rozstrzelali na ulicach miasta co najmniej 14 kobiet i dziewcząt, które miały krótkie włosy uważane w Chinach za symbol feministki i komunistki.

Hankau. (PAT) Poczyniono rewizje we wszystkich salach tanecznych, restauracjach i domach prywatnych w poszukiwaniu za Rosjanami. O świecie można było widzieć Rosjan obojga pki wleczonych w białiznie przez ulice do więzienia.

Sanatorzy krakowscy w poszukiwaniu... programu.

Komunikat Polskiej Agencji Telegr. donosi o konwentyklu wyborczym, jaki odbył się wczoraj w magistracie krakowskim. Wzięli w nim udział pp. prez. Rolle, wiceprezydenci: Sare, Ostrowski i Wielgus, p. Schneider, Beaupre, Marjan Dąbrowski, Pochmarski, Estreicher, Dybowski, Peróś, Prostak i Srokowski oraz kilku innych. Cała ta sanacja krakowska pracowała nad „uzgodnieniem poglądów na konieczność wspólnej akcji wyborczej“, przyczem obiecywano sobie w nadchodzących wyborach „jak najzupełniejszy sukces“ (a jakże!). Dla wyszukania programu, który ma być ogłoszony w formie „deklaracji ideowej“, wyłoniono komisję programową, sami zaś zebrani uznali się za komitet organizacyjny nowego „grupowania“ (wstydlwie ominięto nazwę „partja“) wyborczego. — Ugrupowanie to ma „w działaniu“ swem uwzględnić przedewszystkiem postulaty gospodarczego podniesienia miasta i kraju(!). Ta platforma

wyborcza krakowskich sanatorów — wśród których prezydium miasta trzyma, jak się zdaje pierwsze skrzypce — zakrawa poprostu na groteskę. Poco bowiem dla „podnożenia gospodarczego miasta“ tworzy prezydium gminy nowe ugrupowanie, skoro ma przecież codziennie możliwość robić to samo na swem urzędowym stanowisku, dobrze — notabene honorowanym. Jeżeli zaś celem nowej partji jest tak podnieść miasto a nawet kraj, jak dotychczas prezydium m. Krakowa to robi, to istotnie możnaby żywić przed tymi zamiarami poważne obawy. Gospolarką swą bowiem kilkunastoletnią zdołało obecne prezydium dostatecznie Kraków zrujnować.

Warto też zanotować, że po raz pierwszy bierze prezydium miasta bezpośredni udział w walce politycznej przeciw ogromnej większości społeczeństwa krakowskiego.

Incydent rumuńsko-węgierski.

w związku z zajęciami w Siedmiogrodzie.

Budapeszt. (PAT) Na posiedzeniu Komisji spraw zagranicznych Izby Deputowanych min. spraw zagran. Valko przedstawił na podstawie danych, będących w jego rozporządzeniu i na podstawie rumuńskich doniesień urzędowych sprawę rozruchów wywołanych w Siedmiogrodzie przez studentów rumuńskich. Minister oświadczył, że w czasie zamieszek poniósł obrażenia obywatel węgierski Władysław Hejmal. W następstwie tego rząd węgierski polecił swemu ministrowi pełnomocnemu w Bukareszcie domagać się przeprowadzenia śledztwa w tej sprawie i ukarania winnych oraz wynagrodzenia wyrządzonej szkody. Wobec tego jednak, iż urzędowe doniesienia rządu rumuńskiego zapowiadają ukaranie odpowiedzialnych za te rozruchy czynników i odszkodowanie pokrzywdzonych stron rząd węgierski nie zamierza przedsiębrać żadnego nowego demarche w związku z tą sprawą.

ODSZKODOWANIE DLA SYNAGOG W CLUJ

Bukareszt. (PAT) Minister wyznał Lepadatu wczoraj zarządom synagog w Cluj 1 i pół milj lei jako zaliczkę na pierwsze odszkodowanie.

STAN OBLEŻENIA W BUKARESZCIE.

Bukareszt. (AW) Ministerstwo wojny ogłosiło w Bukareszcie stan oblężenia na czas rozprawy sądowej przeciwko studentom, którzy dopuścili się wykroczeń w Siedmiogrodzie. — Z Wielkiego Wazażdynu donoszą, iż rabinat uchwalił, że dzień 3 stycznia na znak żałoby ma być dniem postu, w przyszły tydzień zakazane są wszelkie zabawy. Zniszczone tory będą wedle rytuału żydowskiego pogrzebane.

Lotnictwo na usługach poczty francuskiej

Paryż. (PAT) „Le Matin“ dowiaduje się, że administracja poczt, telegrafów i telefonów opracowuje projekt przesyłania poczty drogą lotniczą dla osiągnięcia jak największej szybkości w dochodzeniu listów i przesyłek. Wedle projektu loty mają się odbywać w ciągu nocy. Projekt przewiduje utworzenie 11 linii państwowych, z dodatkowymi przecznkami, dochodzącymi do miast pogranicznych.

Trocki organizuje na nowo opozycję.

Warszawa. (Tel. wł.) Komisja Kontrolująca Kom. Partji Sowieckiej obradująca w Leningradzie, doniosła do Zarządu Centralnego Partji, że opozycja Trockiego rozpoczęła nową żywą działalność na całej linii. W Leningradzie odbyły się tajne wiece robotnicze, na których omawiano ostatni kongres partyjny i uchwały przeciw opozycji. Władzom sowieckim udało się ująć czterech kierowników opozycji, organizatorów wieców. Postanowiono wykluczyć ich natychmiast z partji.

Gigantyczne zbrojenia Stanów Zj.

Duże zaniepokojenie budzą w Europie wiadomości o przygoowaniach Stanów Zjednoczonych na polu zbrojeń morskich. Opracowany przez „najwyższy komitet morski“ Kongresu projekt zbrojeń przewiduje, że w najbliższym czasie w przeciągu 5 lat będą zbudowane następujące okręty: 25 krążowników po 10.000 tonn, 5 łodzi podwodnych, 18 kontroltorpedowców i 5 krążowników mniejszych. „Temps“ paryski określa ten projekt jako przygotowanie „gigantycznej floty“.

Walka o zmianę systemu podatkowego w S. H. S.

Burliwe sceny w Skupeczynie.

Białogrod. (PAT) W Skupeczynie przyszło wczoraj w związku z wnioskami opozycji co do ujednolicenia ustawodawstwa podatkowego dla całej Jugostawji do gwałtownych starć. Odrzucenie tego wniosku przez rząd wywołało gwałtowny atak posła Vuica należącego do serbskiej partji chłopskiej przeciwko rządowi. Wzburzenie było tak wielkie, iż posiedzenie musiało być przerwane. Po pauzie został wniosek nagły opozycji odrzucony. Pos. Pribicevich odczytał w imieniu demokratycznej partji chłopskiej długie oświadczenie, w którym obwinia rząd, iż celowo uniemożliwił ujednolicenie systemu podatkowego i że wnosi korupcję do administracji. Pribicevich groził rządowni, iż opozycja nie cofnie się także przed ostatecznym krokiem.

RADA LIGI OBRADOWAĆ BĘDZIE W WIEDNIU.

Paryż. (PAT) „Excelsior“ donosi że w kołach kompetentnych zastanawiają się poważnie nad możliwością zwołania p. „szkiej sesji Rady Ligi do Wiednia, celem ułatwienia rokowań między Francją a Wochami.

JULJAN KURKIEWICZ

Kraków, Mały Rynek — poleca

w największym wyborze najtaniej **Obrazki Kolędowe**

Wzory bezpłatnie.

Obrazy św. artystycznie pięknie wykonane na płótnie i papierze. Mszały, brewiarze, kanony, stacje drogi krzyżowej. Dyplomy i medaliony konsekracyjne. Różańce i koronki od najtańszych do najwytworniejszych. Krzyże do sal szkolnych i do mieszkań. Figury św. do kościołów i do domów. Vota, medaliki, krzyżyki i łańcuszki aluminiowe, srebrne i złote. Kolnierzyki, mankiety lapiki i birety dla księży.

Ogromny wybór estetycznej i ładnej galanterii naderpowiedniejszej na Upominki Gwiazdkowe.

MEBLE

łóżalnie
sypialnie
gabinety
meble klubowe
salony
kuchnie
łóżka żelazne
meble koszykowe
klimy dywany

poleca:

Fr. Łapczyński

Kraków, Straszewskiego
L. 28. 1464

Już wyszedł z druku

Już wyszedł z druku

Zeszyt V. Tygodnika Ilustrowanego „TECZA“

Prenumerata wynosi:

Kwartalnie	Zł. 14.—
Półrocznie	26.—
Rocznie	50.—
Cena poszczególnego zeszytu	120

Przedpłatę przyjmuje: Administracja w Krakowie, Księgarnia Krakowska, ul. św. Tomasza 35. Konto PKO. Kraków Nr. 404, 620.

Dla Pań i Panów

reperuje 1431

maszynki do mięsa każdego systemu pod gwarancją, prymusy, żelazka do prasowania, wsadzam nowe ostrza do noży

Specjalne ostrzenie brzytw oraz ostrze noże introligatorskie i masarskie, nożycki, maszynki do włosów, żyłki i t. p.

Wykonanie pierwszorzędne.

J. MYSZKOWSKI

Kraków, ulica Dietłowska 46

Posiadam na składzie wszelkie powyższe artykuły w wielkim wyborze.

MIOD

pszczoły — lipowy ostygiły, twardy, czysty, bez domieszek pod gwarancją, z własnej największej galicyjskiej pasieki, wysyła za pobraniem wraz z naczyniem i opłatą pocztową 5 kg. 15 zł., 10 kg. 29 zł., 20 kg. 56 zł.

Eugeniusz BILINSKI

w Zbarażu. 263

Na Święta

Po zniżonych cenach. Po zniżonych cenach.

poleca: wina węgierskie, mszalne, Tokajery, wina francuskie, austriackie, koniaki, rumy i likiery oraz wszelkie towary kolonialne w doborowej jakości.

Specjalność Malaga „SCHOLZA“

1 fl. Zł. 8.— 1462

J. Bielioki daw. H. Fritsch — Kraków, Mały Rynek.

„Ecole Pigier de Paris“ Przepuklinowe Pasy

pensjonat dla panienek w pałacyku położonym o 20 min. od Paryża.

Dobre utrzymanie, — czyste powietrze.

W programie naukowym: rachunkowość, wiadomości z handlu, krój, konwersacja francuska etc. — Adres:

Avenue 11 Novembre 18, LA VARENNE (Seine).

pachwinowe, pępkowe, ndowe
Opaski Brzuszne
Suspensoria, prostotrymacze
Pończochy gumowe
dla cierpiących na nogi
Narzędzia Lekarskie
i artykuły gumowe
L. Knapiński Kraków
ul. Mikołajska 7. Telef. 505.

NA „Na Gwiazdkę“

Po zniżonych cenach

R A T Y
PŁASZCZE DAMSKIE ZIMOWE
ORAZ UBRANIA MĘSKIE I PALTA

Najnowsze i najwykwintniejsze modele po umiarkowanych cenach do nabycia w firmie

K. JAROSZ i Spółka

właśc. HANUSZ I JAROSZ

Kraków Florjańska 35. Tel. 2329.

1282

Zarejestrowane przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego

reskryptem L. 3288/27 z dnia 6. VIII. 1927., zatwierdzonym przez Ministerstwo W. R. i O. P.

Kursa Maturyczne i Doksztalcające „WIEDZA“

Kraków, ul. Studencka 14/1 p.

przygotowują do egzaminów wszystkich istniejących typów szkół średnich.

1) Kurs maturyczny 1-roczy i 2-letni wszystkich typów gimn.

2) Kurs niższej szkoły średniej w zakresie 4-eh klas

3) Kurs seminarjum nauczycielskiego.

4) Kurs szkoły handlowej jednoroczny i 1/2-roczy.

5) Analogiczne kursy pisemne wszystkich typów, zostały zreorganizowane, a uczestnicy kursów tych otrzymują co miesiąc, oprócz całkowitego materiału naukowego, t. j. skryptów, wskazówek i programów, tematy z 5-ciu głównych przedmiotów do opracowania.

Na kursach „WIEDZA“ udzielają nauki tylko najwybitniejsze sily fachowa krakowskich zakładów średnich od 5-6 godzin dziennie.

Wszelkie potrzebne podręczniki do dyspozycji uczniów (nie.)

Dla wojskowych i urzędników państwowych opust 25%.

Wszelkich informacji udziela się bezpłatnie.

Józef Kuczmierczyk ulica św. Anny L. 2.

Na Święta! poleca Na Święta!

Wyborne wino węgierskie od 6 Zł. za litr. Tokaje wytworne i deserowe. Wino francuskie białe i czerwone, austriackie, Malage kuracyjną Vermouth włoski, koniaki oryginalne francuskie od Zł. 18. Wybór win kolonialnych i delikatesów.

Wszelkie likiery, wódki i nalewki, porter

angielski wytrawny. 1519

NA ŚWIĘTA!!!

Migdały, Rodzynki, Mak holenderski, Wanilję bourbońska, Cykatę, Skórki pomarańczowe, Orzechy włoskie i tureckie, całe i tłuczone, Marmelady, Konfitury jakoteż Makę gładką i grysikową,

poleca:

Wojciech Olszowski

Kraków, Mały Rynek 163 ul. Szpitalnej.

UWAGA! Za jakość i czystość ręczy się.

Na Gwiazdkę daruj coś, co życie uprzyjemnia, co skraca długie wieczory zimowe, co bawi i kształci, co zastępuje podróż po metropolach europejskich. co Ci dem zamienia w operę, teatr i salę koncertową, daruj coś bez czego człowiek 20-tego stulecia istnieć nie może, daruj

!! RADJO !!

Największy wybór odbiorników radiowych, od najtańszych aparatów na stację miejscową do najbardziej luksusowych ultradyń, posiada tylko

Radjoświat Ska z ogr. odp. Kraków, Florjańska 3. Tel. 21-83.

Wszystkie części składowe dla amatorów, nowoczesne głośniki, słuchawki 42 fabryk, wszelkiego rodzaju cewki i kondensatory, transformatory, detektory, kryształy, druty etc. Żądajcie bezpłatnego cennika.

„Na święta“ Wszelkie artykuły wchodzące w zakres handlu towar., korzennego

win, wódek, delikatesów i owoców

Poleca w najlepszych jakościach po przystępnych cenach

KAZIMIERZ BARTOSZEWSKI

KRAKÓW. — ULICA FLORJANSKA NR. 49

Portmonetki, portfele, papierošnica, teczki, torebki damskie, manicury

poleca:

1476

STEFAN POREBSKI

Kraków, Rynek główny 32.

Trzy zakupnachs towaru powoływac się na ogłaszających się w „Głosie Narodu“.

MEBLE amerykańskie

biurowe w największym wyborze, własny znak ochronny, najtaniej, najsolidniej firma

„JERRY“

Kraków, Florjańska L. 28.

Telefon 1416. 1463

Wielka okazja!

Wyjeżdżam sprzedając za gotówkę ładne futro męskie płzmarki-sobolowe. Koniernierz bobry karczackie (duża miara). Wiadomość dozorca. Straszewskiego 26 auteryny. 1516

INSTALACJE

oświetlenia elektrycznego i przenoszenia energii elektrycznej. Dynamo maszyny, Motory elektryczne, Agregaty naftowo-benzynowo-elektryczne. Świeczniki, Żarówki oraz wszelki materiał elektro-techniczny dostarcza:

PRZEDSIĘBIORSTWO ELEKTROTECHNICZNE

Inż. Bolesław Jurski

Kraków, ulica Jagiellońska L. 4.

ul. św. Tomasza 8 Tel. 31-88.

Projekty i kosztorysy na żądanie. 1503

Na święta! Na święta!

CUKIERNIA

KAZIMIERZ DANEK dawniej Z. Majewski

Kraków, ul. Karmelicka L. 13.

Poleca: znane z dobroci strucle, makowce, przekładane, serniki, babki, jajeczniki, torty, mazurki. Ciastka — cukry — herbatniki w wielkim wyborze.

Zamówienia przyjmują na prowincję do 22-go, a na miejscu do 24-go grudnia. 1479

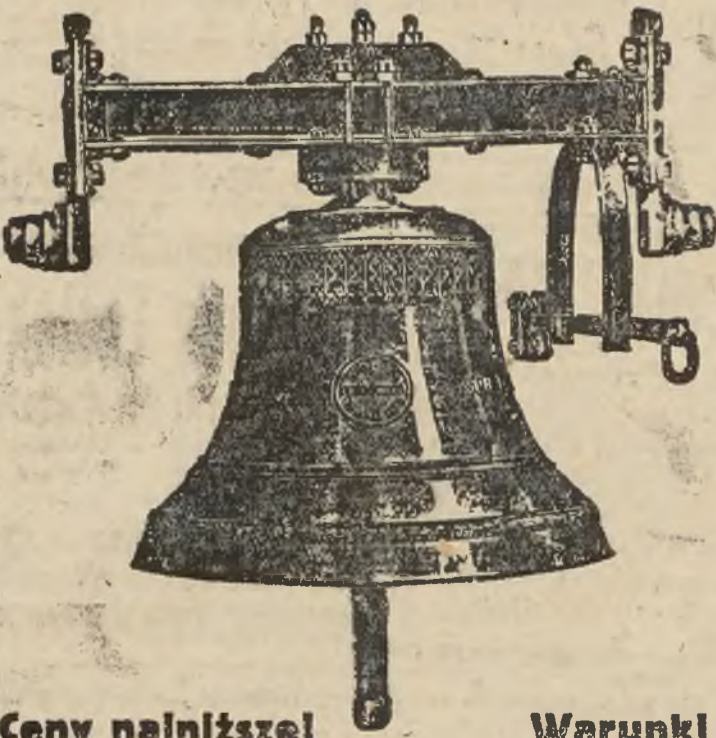
Istnieje przeszło 100 lat!

Odnazczona 15-tu premjami, 2-ma nagrodami państwowymi, 9-ma złotymi medalami.

GRAND PRIX, Rzym 1926.

Złoty medal Gniezno 1925, Złoty medal Rzym 1926,

Złoty medal Ministerstwa Przemysłu i Handlu Częstochowa 1926.

ODLEWNIA DZWONÓW

Karola Schwabego
w Białej Małopolska

Poleca dzwony w dowolnych wielkościach i tonach o niedoścignionej jakości materiału, czystości głosu tak zespołów jak i pojedynczych dzwonów.

ediewa zespoły harmonijne i dostarcza nowe dzwony pod gwarancją czystej harmonii do już istniejących.

Przelewa pięknie, przemontowuje stare systemy na nowa.

Ceny najniższe!

Warunki spłaty dogodnie!

„ZESPÓŁ”

Sklepy spożywcze:
Jagiellońska róg Szczepańskiej,
Karmelicka 21. 1518

Poleca towary świąteczne w pełnym wyborze:
mak holenderski,
podwójnie czyszczony po zł 1-50 za 1 kg.

ZAKŁADY RADJOTECHNICZNE

„NATAWIS”

WARSZAWA ŁÓDŹ
ul. Królewska 35. ul. Piotrkowska 152

ODDZIAŁ

W Krakowie, Starowiślna 17.
Telefon 45 - 90.

WYROBY WŁASNE:

Odborniki detektorowe, dwu, trzy cztero i pięciolampowe
Ultradyny siedmio, ośmio i dziesięciolampowe. Przyrządy
pomiarowe. Części składowe do aparatów.

STALE NA SKŁADZIE:

Głośniki marki Hegra, Polonus Graetz, Brown, Amplion,
Radjolawox, Tefar-Sterling.

Sluchawki: Natawis, Nieb eski Punkt, Telefunken,
Sterling, Merkur, Bremia, Ideal, Polmet.

Baterie anodowe suche i akumulatorowe. —
Baterie zarzenia i akumulatory.

Transformatory Croix i Koerting. —
Opory Dralwid. — Fabrykaty „NSF”
Wszelkie zlecenia wykonujemy odwrotnie.

Na prowincję wysyłamy swoich mon-
terów dla instalacji.

Na nasze odbiorniki udzielamy jedno-
rodznej gwarancji.

Na żądanie służymy katalo-
gami, cennikami i ofertami.

OBRAZKI KOLENDOWE

— od 80 gr. wzwyż —
poleca w wielkim wyborze,

jakoteż Szopki — Krzyże
ścienne, Różańce, Książ-
eczki do nabożeństwa od
20 gr. wzwyż, Wota, Obra-
zy do oprawy i oprawne
w ramy. 1368

— Firma —
Alfred Machnicki
Kraków, Mikołajska 5.

Obrazki kołędowe

piękne, duży
wybór i tanie
100 sztuk 1-50, 2-20, 2-50, 2-70, 3- i 3-50, 1-20, 4-
i 4-50, 5- i droższe.

Obrazy religijne, książeczki od 30 gr. różańce od
zł 3 za tuzin.

Wyroby skórkowe z Zakładu Wych.
w Miejscu Piastowem
Karty do gry, szachy, domina, lustra toaletowe,
papiery listowe

— poleca —
Stanisław Rąb, Kraków
ulica Sławkowska L. 4.

CUKIERNIA

J. SIERMONTOWSKI

poleca na święta
babki, strucle, przekła-
dańce, serowce, torty,
marcypany, idkry i cukry
na drzewko. 14-9

Kraków, Bracka 7.

TATRZAŃSKIE KADZIDŁO

kościelne 5 kg. zł 14-
10 kilo zł 25 franco,
za zaliczką wysyła pocztą:
H. JURKIEWICZ
Nowy Targ. Odspre-
dawcom większym
rabat. 1448

Skład papieru
i galanterji

MICHAŁ SŁOMIANY

Skład papieru
i galanterji

Kraków — Sławkowska 24 — Dom księży Emerytów

Papiery i wszelkie przybory szkolne i kancelaryjne — księgi handlowe.

Kalendarze na rok 1928: portmonetkowe, portfelowe, blokowe i tygodniowe.

Papiery listowe L U S T R A Wyroby skórkowe

Pocztówki artystyczne SZACHY zakładu wytwórczego

ALBUMY SZACHOWNICE w Miejscu Piastowem.

RAMKI DOMINA Wykonuje:

KARTY DO GRY BILETY WIZYTOWE

Zawiadomienia ślubne.

(Książki do napełniania
wielkie złote pióra)

Książki drukowane
od zł. 2.-

Zawiadomienie!

DOM HANDLOWY

A. HAWELKA w Krakowie
RYNEK GŁ. L. 34.

zawiadamia, że oprócz znanego już wybornego
gatunku herbaty

„RANGALLA CEYLON TEA”

wprowadził drugi świetny gatunek herbaty dla
bardzo wybrednych smakoszy:

„Darjeeling Flowery Orange Pecco”

w blaszanych puszkach, która właściwie zaparzana może za-
dowolić nawet najwybredniejsze podniebienia. — Wysyłka
na prowincję odwrotnie. 1590

LUDWIK LAZAR

POLECA

BIELSKIE PIWO MARCOWE I PORTER

zamówienia uskutecznia również i na prowincję.
Kraków: Gołębia 5 tel. 2381 i Łobzów tel. 3040.

Osoba lat 37 pracow-
ta, szuka miejsca
gospodyni od zaraz, lub
od 1 stycznia. — Adres:
J. Hitzinger, Zakopane,
ul. Nowotarska 27. Pensjo-
nat „Janówka”. 1511

ZAKŁAD WITRAZOWO-SZKLARSKI

Teodora Zajdzikowskiego

KRAKÓW
św. Jana 30.
Oszklenia i witraże do kościołów od 20 zł. za 1 m.
wykonuje się przy większych zamówieniach na raty
Ceny 50% niższe niż wszędzie. 61

FIRANKI

portjery we wszystkich gatunkach
hurtowe i czesła wo poleca
najtaniej MICHAŁ WHITZ, Kraków
Grodzka 71. (kolcowy sklep)

KRAWATY

BIELIZNA

KAPELUSZE

POLECA

A. SKÓRCZEWSKI

i POLAKIEWICZ

Kraków ul. Florjańska 13.

TELEFON 4650.

NA SWIETA Przyjmuje zamówienia świąteczne NA SWIETA

i poleca w doborowym gatunku po cenie najniższej

TORTY CUKIERNIA R. PIECZARKI BABKI STRUCLE Kraków — ul. Poselska L. 15. SERNIKI

Również przyjmuje mak do tarcia i sprzedaje gotowy.

INSTRUMENTA MUZYCZNE

dęte i smyczkowe oraz części
zapasowe do tychże. — Stare
instrumenta naprawia, zestrzała
kupuje lub wymienia na nowe

J. A. NIKIEL

Kraków, Szewska 2.

Wszelkiej porady przy zakła-
daniu i kompletowaniu ze-
spółów orkiestralnych,
udziela bezpłatnie.

Wytwórnia kilimów

Ireny Gutwińskiej 89

Absolwentki państw. szkoły przem. art.

Kraków, ul. Karmelicka L. 50, parter.

poleca kilimy oraz przyjmuje zamówienia we-
dług obranych wzorów, za gotówkę lub na raty.

SZATY LITURGICZNE

adamaszki, brokaty w wielkim wyborze.
najtaniej nabyć można we firmie

Fr. KOPACZYŃSKI i S

w Krakowie, ulica Bracka L. 2.

(Najstarsza pracownia dla sztuki kościelnej).

Stylowe wyroby kościelne w srebrze i brzozi na składzie.

Ozdoby Choinkowe

podarki na gwiazdkę

perfumy, mydło; wody kolońskie, przy-
bory sportowe, kalosze, śniegowce
poleca firma 1491

REIM Sp. z o. o.

Kraków, Rynek gł. L. 37.

ENCYKLOPEDIA KOŚCIELNA

zupełnie nowa do sprze-
dania. Informacji udzieli
Ks. Burgiel w Zassowie
woj. krakowskie. 1500

Magazyn Nowości
dla Panów

„Au Bon Marché”

Kraków, św. Tomasza 20.
Telefon 2755.

(przeznaczone dla Florjańskiej).

Poleca:

Krawaty, Szale jedwabne
i wełniane w pięknych
kolorach. Bieliznę białą,
kolorową, Jaegerowską.
Pullovery, Kamizelki weł-
niane zagraniczne. Swete-
ry, Rękawiczki, Pończochy.
Getry.

Ceny bezkonkurencyjne!!!
Pierwszorzędne jakości!

ROK ZAŁOŻENIA 1808

Jedyna Polska
Krajowa Firma

Odlewnia Dzwonów

Braci Felczyńskich

W KAŁUSZU I PRZEMYŚLU 54

KAŁUSZ, ul. Króla Jana Sobieskiego. — Telefon Nr. 20.

PRZEMYŚL, ul. Krasińskiego 63. — Telefon Nr. 108.

Odnaczona złotymi medalami i dyplomami na wystawach krajo-
wych i zagranicznych.

Dostarcza dzwony harmonijne jakoteż pojedyncze w dowolnych
wielkościach i tonach z metalu (brzozi) najlepszego o głosie czy-
stym i donośnym.

Dzwony pęknięte przelewa, oraz dostarcza pod gwarancją czystej
harmonii do dzwonów starzych już istniejących.

Dzwony stare uszkodzone przyjmuje do naprawy i przemontowuje
stare systemy na nowe.

Posiada stale na składach wielką ilość dzwonów już gotowych o
rozmaitej wadze i tonach.

Dzwony dostarcza na miejsce przeznaczenia własnym kosztem, —
w razie zaś, gdyby dzwony dostarczone nie odpowiadały wyżej
podanym warunkom, firma własnym kosztem zabiera je napowrót,
nie rosząc sobie żadnej pretensji do strony kupującej.

Ceny najniższe. 54 Spłata ratami

Wielka ilość listów pochwalnych do przegladu.